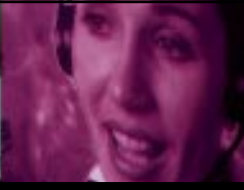

POSTIPANKKI

VUOSIKERTOMUS

1997

Postipankki Oyj:n tulostiedottaminen tapahtuu jatkossa PV Yhtymä Oyj:n osavuositiedotusten ja tilinpäätöksen yhteydessä. PV Yhtymä Oyj julkaisee osavuositiedotukset vuosineljänneksittäin. Osavuositiedotukset ilmestyvät 6.5.1998, 12.8.1998 ja 4.11.1998.

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS _____	4
VIISIVUOTISKATSAUS _____	6
TOIMINTAYMPÄRISTÖ _____	7
POSTIPANKKI OYJ:N TILINPÄÄTÖS _____	8
Tulos _____	8
Omat varat ja vakavaraisuus _____	11
Riskienhallinta _____	12
Varainhankinta ja sijoitustoiminta _____	14
Yleispankki _____	16
Yrityspankki _____	18
Treasury ja pääomamarkkinat _____	19
Maksupalvelut, tietohallinto ja kiinteistöt _____	20
Hallinto ja henkilöstö _____	21
Tytäryhtiöt _____	22
Organisaatio _____	23
Konsernituloslaskelma _____	24
Emoyhtiön tuloslaskelma _____	25
Konsernitase _____	26
Emoyhtiön tase _____	28
Tilinpäätösperiaatteet _____	30
Tilinpäätöksen liitetiedot _____	33
Johtokunnan ehdotus voittovarojen käyttämisestä _____	49
Hallintoneuvoston lausunto _____	49
TILINTARKASTUSKERTOMUS _____	50
HALLINTO JA ORGANISAATIO 28.2.1998 _____	51
Hallintoneuvosto _____	51
Johtokunta _____	51
Tilintarkastajat _____	51
Yhteistoimintaneuvottelukunta _____	51
Postipankki Oyj:n organisaatio _____	52
Konttorit _____	53
Ulkomaiset yksiköt _____	54
Tytäryhtiöt _____	54

Vuosi 1997 vahvisti merkittävästi Postipankin liiketoiminnan menestymismahdollisuuksia.

Pankin tulos parani edellisestä vuodesta, ja liikevoitto oli jo toisena vuonna peräkkäin suurempi kuin koskaan aiemmin pankin historian aikana. Ilahduttavaa oli varsinkin liike-toimintavolyymien kääntymisen kasvuun, erityisesti uusien asuntolainojen ja yritysluottojen hyvä menekki. Tuloskehitystä tukivat myös poikkeuksellisen vähäiset luottotappiot ja runsaat palautukset aiemmin kirjatusta tappiosta. Näin tulos muodostui edellisvuotta paremmaksi huolimatta liiketoimintatuottojen laskusta.

Syksyllä 1997 Postipankin omistaja Suomen valtio teki päätöksen kahden valtion omistaman markkinaehtoisesti toimivan luottolaitoksen, Postipankin ja Suomen Vientiluoton, yhdistämisestä yhteisen holdingyhtiön omistukseen. Tämän uuden rahoituskonsernin toiminta käynnistyi vuoden 1998 alussa.

Postipankin pääjohtaja Eino Keinänen siirtyi joulukuussa 1997 perustetun holdingyhtiön PV Yhtymä Oy:n hallituksen päätoimiseksi puheenjohtajaksi. Haluan tässä yhteydessä kiittää häntä lämpimästi niistä kahdesta vuodesta, jotka hän on pankin pääjohtajana toiminut. Postipankin Keinäsen kaudella aloittama hyvä tuloskehitys on hänen seuraajilleen sekä tukeva ponnistus pohja että haaste parantaa pankin tuloskuntoa edelleen.

Postipankin ja Vientiluoton muodostama uusi rahoituskonserni on Suomen rahoitusmarkkinoilla vahva rahoitus-, sijoitus- ja maksuliikennepalvelujen tarjoaja. Toteutettu omistussjärjestely lujittaa uuteen konserniin kuuluvien yhtiöiden nykyisiä liiketoiminnallisia vahvuuksia, antaa erittäin hyvät mahdollisuudet asiakaspalvelun monipuoliseen kehittämiseen, yhdistää kahden vahvan rahoittajan voimavarat ja lisää niiden riskinsietokykyä.

Postipankin ja koko uuden rahoituskonsernin edessä on erittäin haasteellinen liiketoimintaympäristö, jossa perintei-

set toimintamallit eivät sellaisenaan takaa menestystä. Tietoverkot ja uusi teknologia tarjoavat uusia kustannustehokkuudeltaan ylivoimaisia palvelutieratkaisuja, joiden hyödyntäminen on alan yrityksen elinehto. EU:n yhteinen raha euro laajentaa tullessaan merkittävästi pankkien markkina-aluetta. Pankkitoimiala ei enää ole ahtaasti rajattu alue, vaan muiden alojen yritykset kilpailevat pankkien kanssa, ja vastavasti pankkiyrityksen on tartuttava ennakkoluulottomasti perinteisen pankkitoiminnan ulkopuolisten toimialojen tarjoamiin liiketoimintamahdollisuuksiin.

Postipankin mahdollisuudet menestyä tulevaisuuden pankkikilpailussa ovat hyvät. Erityisesti puhelinpankkitoiminnassa pankki on jo pitkään ollut Suomessa tienavaaja. Liiketoiminnassa on runsaasti muitakin kehittämismahdollisuuksia samalla, kun pankilla on selvä tarve parantaa kustannustehokkuuttaan.

Päätavoitteenne on rakentaa Postipankista uuden vuosituhannen alkuvuosille paras pankki Suomessa. Tämän tavoitteen kulmakivet ovat erinomaiselle tasolle kohotettu asiakastyytyväisyys, pankkipalvelujemme ensiluokkainen laatu sekä liiketoiminnan tehokkuus ja hyvä kannattavuus.

Ei ole epäilystäkään siitä, että tavoitteen saavuttaminen edellyttää tuntuvia kehittämistoimenpiteitä pankin liiketoiminnassa ja käytännön aikaansaannoksia jo tänä vuonna. Postipankin tuottojen ja kulujen suhdetta on kyettävä parantamaan nykytasolta olennaisesti. Tuottojen lisääminen ja kannattavuuden parantaminen ei onnistu ilman liiketoiminnan volyymin kasvattamista. Markkinaosuuksia onkin kasvatettava kaikilla uuden rahoituskonsernin keskeisillä liiketoiminta-alueilla. Samalla pidetään pankin vakavaraisuus vahvana.

Haluan kiittää koko Postipankki-konsernin henkilöstöä kuluneen vuoden tuloksellisesta työstä. Voimme lähteä pankin liiketoiminnan kehittämiseen hyvässä yhteistyössä kohti yhteisiä tavoitteitamme.

Pentti Hakkarainen

PV Yhtymä Oyj:n ja Postipankki Oyj:n johto 1.2.1998. Istumassa vasemmalta PV Yhtymän hallituksen puheenjohtaja Eino Keinänen ja toimitusjohtaja Harri Hollmén sekä Postipankin toimitusjohtaja Pentti Hakkarainen ja johtokunnan jäsen, pankinjohtaja Maarit Näkyvä. Takana vasemmalta johtokunnan jäsenet, pankinjohtajat Ilkka Hallavo, Peter Johansson, Jussi Osola, varatoimitusjohtaja Juhani Paloheimo ja pankinjohtajat Eero Tuomainen ja Matti Inha.

KONSERNI 31.12.

milj. mk	1993	1994	1995	1996	1997
Liikevaihto	9 750	8 217	7 938	8 069	7 328
Rahoituskate		2 625	2 198	1 955	2 238
– liikevaihdosta, %		31,9	27,7	24,2	30,5
Tulos ennen luotto- ja takaustappioita	1 586	573	126	987	599
Liikevoitto/ -tappio	– 354	– 685	– 502	602	668
– liikevaihdosta, %	– 3,6	– 8,3	– 6,3	7,5	9,1
Liikevoitto/ -tappio ./ . verot	– 369	– 710	– 523	575	641
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	– 354	– 685	– 502	544	647
– liikevaihdosta, %	– 3,6	– 8,3	– 6,3	6,7	8,8
Tuotto-kulu -suhde	1,65	1,19	1,04	1,35	1,22
Taseen loppusumma	120 718	113 680	115 519	118 489	125 258
– oman pääoman tuotto, %	– 7,3	– 15,6	– 12,9	13,8	14,3
– koko pääoman tuotto, %	– 0,33	– 0,61	– 0,46	0,49	0,53
– omavaraisuusaste, %	4,1	3,7	3,4	3,7	3,7
– vakavaraisuussuhde, % ¹⁾	11,1	10,7	10,2	10,7	9,5
Oma pääoma	4 905	4 192	3 677	4 192	4 525
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	17 274	15 197	19 348	20 592	25 383
Henkilöstön määrä vuoden lopussa	5 446	6 300	5 943	5 454	5 088

EMOYHTIÖ 31.12.

milj. mk	1993	1994	1995	1996	1997
Liikevaihto	9 076	7 651	7 359	7 440	6 673
Rahoituskate		2 486	2 078	1 845	2 137
– liikevaihdosta, %		32,5	28,2	24,8	32,0
Tulos ennen luotto- ja takaustappioita	1 507	478	62	922	536
Liikevoitto/ -tappio	– 372	– 758	– 557	509	592
– liikevaihdosta, %	– 4,1	– 9,9	– 7,6	6,8	8,9
Liikevoitto/ -tappio ./ . verot	– 382	– 767	– 557	505	590
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	– 372	– 758	– 557	451	571
– liikevaihdosta, %	– 4,1	– 9,9	– 7,6	6,1	8,6
Tuotto-kulu -suhde	1,64	1,16	1,02	1,34	1,21
Taseen loppusumma	118 275	111 655	112 952	116 033	124 089
– oman pääoman tuotto, %	– 7,7	– 17,5	– 15,0	13,8	14,6
– koko pääoman tuotto, %	– 0,35	– 0,67	– 0,50	0,44	0,49
– omavaraisuusaste, %	4,0	3,6	3,0	3,4	3,4
– vakavaraisuussuhde, % ¹⁾	10,9	10,5	9,7	10,2	9,1
Oma pääoma ja varaukset	4 766	3 999	3 442	3 889	4 179
Kotimaiset talletukset	44 957	44 204	50 286	48 261	49 664
Kotimainen luotonanto	55 902	53 304	52 887	51 674	58 058
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	17 481	15 049	18 206	19 730	24 805
Henkilöstön määrä vuoden lopussa	5 237	6 102	5 748	5 040	4 647

¹⁾ 1993 talletuspankkilaki (1269/90 4:29 §), 1994 lähtien luottolaitoslaki (1607/93 9:78 §) ja 1.8.1996 lähtien luottolaitoslain muutokset (570/96 9:78 a–c §)

TUNNUSLUKUIEN LASKENTAKAAVAT

Tunnusluvut on laskettu Rahoitustarkastuksen määräyksen mukaisesti.

Liikevaihto:

korkotuotot, leasingtoiminnan tuotot, osinkotuotot, palkkiotuotot, arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan kate sekä muut toimintatuotot

Oman pääoman tuotto, % (ROE):

$$\frac{\text{liikevoitto/ -tappio} - \text{verot}}{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus} + \text{vapaaehtoiset varaukset}} \times 100$$
 ja poistoero lykättyllä verovelalla vähennettynä (vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Koko pääoman tuotto, % (ROA):

$$\frac{\text{liikevoitto/ -tappio} - \text{verot}}{\text{taseen loppusumma keskimäärin}} \times 100$$
 (vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Omavaraisuusaste, %:

$$\frac{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus} + \text{vapaaehtoiset varaukset}}{\text{ja poistoero lykättyllä verovelalla vähennettynä}} \times 100$$
 taseen loppusumma

Kansantalouden kasvu oli vuonna 1997 hyvin nopeaa. Vuosikeskiarvona kokonaistuotannon kasvu oli noin 5 prosenttia, kun edellisenä vuonna kasvu jäi vientikysynnän tilapäisen heikkouden vuoksi runsaaseen 3 prosenttiin. Nopean suhdannenousun ja erilaisten työllistämistoimenpiteiden ansiosta työttömyysaste aleni runsaan prosenttiyksikön.

Suomelle tärkeät Euroopan vientimarkkinat vahvistuivat vuoden mittaan. Vienti Venäjälle kohosi voimakkaasti. Tuonti lisääntyi vientiä hitaammin. Vaihtosuhte heikkeni pääasiassa siksi, että paperituotteiden hinnat laskivat alkuvuonna. Samanaikaisesti erityisesti maataloustuotteiden tuontihinnat nousivat tuntuvasti. Kauppataseen ylijäämä kasvoi, samoin vaihtotaseen ylijäämä. Kansantalouden korollinen nettovelka supistui siten edelleen huomattavasti.

Yksityinen kulutus lisääntyi ja kotitalouksien ostovoima parani. Kuluttajien luottamus talouteen pysyi vahvana. EU-vertailussa suomalaiset kuuluivat koko vuoden kärkipäähän, kun mitataan toiveikkuutta talousnäkymien suhteen. Asuntojen ja kestokulutustavaroiden kysyntä oli vilkasta. Asuntojen hintojen nousu jatkui melko voimakkaana suurilla paikkakunnilla myös maan sisäisen muuttoliikkeen vuoksi. Asuntomarkkinoiden vilkastumisen myötä asuntolainojen kysyntä piristyi.

Julkiset kulutusmenot pysyivät ennallaan. Julkiset investoinnit lisääntyivät. Asuntoinvestoinnit jatkoivat vuoden 1996 lopulla alkanutta nopeaa nousuaan. Muutoin yksityinen investointitoiminta oli vaisua, mikä hillitsi yritysten luotonkysynnän kasvua.

Inflaatio pysyi maltillisena. Kuluttajahintojen keskimääräinen nousu jäi 1,2 prosenttiin. Kuluttajahintoja kohotti erityisesti asumismenojen nousu. Suomen Pankki huolestui alkuvuoden nopeasta varallisuushintojen noususta ja niiden aiheuttamasta riskistä kuluttajahintojen vakaalle kehitykselle. Keskuspankki kiristi rahapolitiikkaa syyskuussa. Varallisuushintojen nousu hidastui loppuvuonna ja Aasian kriisin myötä tuontihintoihin tuli laskupaineita. Lisäksi joulukuussa tehty kaksivuotinen tulopoliittinen sopimus päättyi melko mataliin palkankorotuksiin. Siten inflaationäkymät muuttuivat vuoden 1997 jälkimmäisellä puoliskolla selvästi maltillisemmiksi.

Valtiontalouden velka kasvoi edelleen, mutta kasvuvauhti hidastui. Valtion verotulot lisääntyivät ja menot supistuivat. Lisäksi valtion nettorahoitustarvetta pienensi se, että pankit maksoivat takaisin vuonna 1992 valtiolta saamiaan pääomasijoituksia.

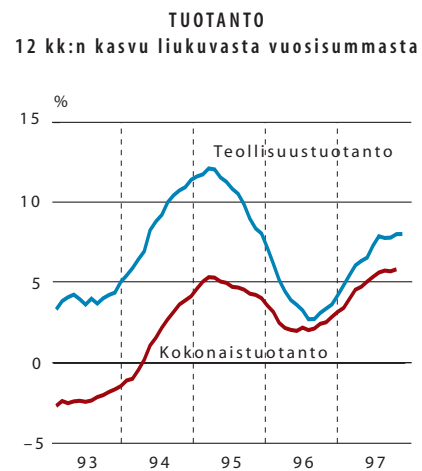
Markan arvo suhteessa Saksan markkaan pysyi vuoden aikana suhteellisen vakaana, joskin tammikuussa voimakkaat pääomavirrat Suomeen vahvistivat markkaa tilapäisesti. Keskuspankki hillitsi vahvistumispaineita. Vuoden loppua kohti markka alkoi lähestyä tasoa 3,04 suhteessa Saksan markkaan. Tämä on näiden valuuttojen välinen keskuskurssi ERM-järjestelmässä. Markan keskuskurssi ecuun nähden on 5,85424. Suomen markka heikkeni suhteessa Yhdysvaltain dollariin muiden EU-valuuttojen myötä.

Kansainvälisten korkojen lasku, Suomen matala inflaatio ja maltilliset inflaationäkymät, valtion rahoitustarpeen pieneminen sekä hyvä ulkoinen tasapaino loivat edellytykset Suomen korkotason alenemiselle vuoden 1997 lopulla. Lyhyet markkinakorot nousivat, kun keskuspankki nosti huuto-kauppakorokoa 0,25 prosenttiyksikköä syyskuussa. Markki-

noilla odotettiin vielä lisäkiristystä syksyllä, mikä näkyi noussevana rahamarkkinakorkoina. Näiden odotusten vaimentessa heliborkorot alenivat aivan vuoden lopulla.

Pörssikurssit nousivat vuoden aikana selvästi, vaikka kurssinousu taittuikin loppuvuodesta. Helsingin Pörssin HEX-yleisindeksi oli vuoden lopulla 32 prosenttia korkeammalla tasolla kuin vuotta aiemmin.

Yritysten ja kotitalouksien rahoitusasema oli edelleen hyvä. Alhainen korkotaso ja positiiviset odotukset talouden kehityksestä lisäsivät pankkilainojen kysyntää. Pankkiluottojen kokonaismäärä kääntyi kasvuun, vaikka yritysten valtuuttaloukkojen kanta supistui edelleen. Yleisön talletukset lisääntyivät. Verottomilta määräaikaistalletustileiltä siirtyi rahaa muihin talletuksiin. Lisäksi pankkien asiakkaat hajauttivat sijoituksiaan valtion obligaatioihin, rahastoihin ja henkivakuutusäästämiseen.

Postipankki-konsernin tulos kehittyi vuonna 1997 myönteisesti. Konsernin liikevoitto parani 67 miljoonaa markkaa 668 miljoonaan markkaan. Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 647 miljoonaa markkaa ja tilivuoden voitto 619 miljoonaa markkaa. Vuoden 1996 voitto oli 480 miljoonaa markkaa.

Tuloskehityksessä oli myönteistä rahoituskatteen vahvistuminen sekä toimintakulujen aleneminen. Tulosparannus muodostui keskeisesti siitä, että luotto- ja takaustappioita syntyi merkittävästi edellisvuotta vähemmän, ja aiemmin kirjatuista tappioista palautuneiden erien määrä oli uusia tappioita suurempi.

RAHOITUSKATE PARANI 14 PROSENTTIA

Rahoituskate parani 283 miljoonaa markkaa 2 238 miljoonaan markkaan. Luotonannon lisääntyminen, järjestämättömien ja korottomien saamisten väheneminen sekä vuoden alussa toteutetut säästö- ja käyttötilien koronmuutokset paransivat osaltaan markkaluotonannosta ja -talletuksista kertyvää katetta. Pääosa rahoituskatteen kasvusta syntyi kuitenkin rahamarkkinatoiminnasta. Rahamarkkina- ja valuuttatoiminnan kokonaistulos muodostuikin voitolliseksi, vaikka arvopaperikaupan katteessa esitettävät erät jäivät tappiollisiksi.

Arvopaperikaupan kate oli 202 miljoonaa markkaa tappiollinen. Tähän sisältyi sekä korko- ja osakeinstrumenttien

arvostusmuutos tilikauden aikana että realisoitunut tulos. Negatiivinen arvopaperikaupan kate aiheutui pääosin korkoinstrumenteista, joiden osalta arvopaperikaupan katetta on kuitenkin tarkasteltava yhdessä rahoituskatteen kanssa. Vuoden 1997 aikana edellisen vuoden loppuun mennessä erityisesti koronvaihtosopimuksista syntyneet arvostusvoitot purkaantuivat toisaalta negatiivisena arvostusmuutoksena, toisaalta positiivisena korkokertymänä rahoituskatteeseen. Valuuttatoiminnan kate oli 110 miljoonaa markkaa eli hie- man suurempi kuin edellisenä vuonna.

Palkkiotuotot vähenivät runsaat 50 miljoonaa markkaa. Edellisen vuoden määrää pienemmiksi jäivät palkkiotuotot arvopapereiden liikkeeseenlaskusta, maksuliikenteestä ja takauksista. Muut tuottoerät pysyivät lähes samalla tasolla kuin vuotta aiemmin.

TOIMINTAKULUT ALENIVAT 5 PROSENTTIA

Toimintakulut ja poistot alenivat yhteensä 139 miljoonaa markkaa eli 5 prosenttia. Henkilökuluista palkat vähenivät 24 miljoonaa markkaa ja eläkekulut 46 miljoonaa markkaa pankin eläkesäätiölle suorittaman kannatusmaksun jäätyä edellisen vuoden määrää alhaisemmaksi. Pankin aiempien vuosien eläkevastuun kattamiseksi suorittama 21 miljoonaa markkaa on kirjattu satunnaisiin kuluihin.

POSTIPANKKI-KONSERNIN JA SEN KONSERNIYHTIÖIDEN TULOKSET 1997 JA 1996

Konserniyhtiöiden tulokset ennen keskinäisten liiketapahtumien eliminointeja

	Postipankki-konserni			Postipankki Oyj			PSP-Kunta- pankki Oy		PSP- rahoitus Oy		Muut yhtiöt yhteensä		
	1997	1996	Muutos	1997	1996	Muutos	1997	1996	1997	1996	1997	1996	
Korkotuotot	5 767	5 772	0 %	5 648	5 605	1 %	147	171	51	66	67	56	
Leasingkate	+	68	80	- 14 %	1	1			68	79			
Korkokulut	-	3 598	3 897	- 8 %	3 512	3 761	- 7 %	127	145	70	78	23	39
Rahoituskate	=	2 238	1 955	14 %	2 137	1 845	16 %	20	26	50	67	44	17
Osinkotuotot	+	8	8	- 4 %	30	26	12 %				1	1	
Palkkiotuotot	+	907	960	- 6 %	867	925	- 6 %	1	1	11	10	40	29
Palkkiokulut	-	137	140	- 2 %	134	135	0 %	1	2	1	2	9	8
Arvopaperikaupan kate	+	- 202	556		- 202	556							
Valuuttatoiminnan kate	+	110	106	3 %	112	105	6 %					- 2	1
Muut toimintatuotot	+	222	227	- 2 %	204	205	- 1 %			12	11	285	193
Tuotot yhteensä	=	3 145	3 673	- 14 %	3 014	3 528	- 15 %	19	25	72	88	359	232
Henkilökulut	-	1 060	1 126	- 6 %	961	1 050	- 8 %	1	2	22	23	80	53
Muut hallintokulut	-	1 094	1 039	5 %	1 168	1 086	8 %	1	1	9	9	165	110
Poistot	-	200	237	- 16 %	165	208	- 21 %			2	4	30	25
Muut toimintakulut	-	192	283	- 32 %	183	263	- 30 %	1	1	8	14	36	22
Toimintakulut yhteensä	-	2 546	2 686	- 5 %	2 477	2 606	- 5 %	3	3	41	49	311	210
Tulos ennen luotto- ja takaustappioita	=	599	987	- 39 %	536	922	- 42 %	17	22	31	40	48	22
Luotto- ja takaustappiot ¹⁾	-	- 54	300		- 55	295				3		2	2
Arvopapereiden arvonalennukset ²⁾	-	-	92		-	118							
Voitto/tappio-osuudet ³⁾	+	15	7	127 %									
Liikevoitto/-tappio	=	668	602	11 %	592	509	16 %	17	22	31	37	46	20
Tase 31.12.		125 258	118 489	6 %	124 089	116 033	7 %	2 429	2 247	2 481	2 235	1 843	1 437

¹⁾ Sisältää leasingomaisuuden luovutustappiot

²⁾ Muiden kuin luovutettavaksi tarkoitettujen arvopapereiden arvonalennukset

³⁾ Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdistettyjen yritysten voitosta tai tappiosta

Korvaukset postiverkostossa hoidetuista pankkipalveluista alenivat 30 miljoonaa markkaa, mutta kokonaissummaa kasvatti 25 miljoonan markan korvaus postien uuden atk-järjestelmän käyttöönoton kustannuksista. Muut hallintokulut kasvoivat 60 miljoonaa markkaa lähinnä tietotekniikan kuluista johtuen. Poistot vähenivät 38 miljoonaa markkaa, koska edellisen vuoden lukuun sisältyi kiinteistöistä kirjattuja arvonalennuksia.

Muut toimintakulut olivat 91 miljoonaa markkaa pienemmät kuin vuotta aiemmin. Vuokratulot vähenivät 27 miljoonaa markkaa. Liikepankkien ja Postipankki Oy:n vakuusrahaston purkamisesta johtuen kannatusmaksua ei peritty enää vuodelta 1997. Edellisenä vuonna kannatusmaksun määrä oli 45 miljoonaa markkaa.

Tulos ennen luotto- ja takaustappioita oli 599 miljoonaa markkaa. Edellisenä vuonna vastaava tulos oli 987 miljoonaa markkaa.

LUOTTOTAPPIOPALAUTUKSET PARANSIVAT TULOSTA

Luotto- ja takaustappiot olivat 160 miljoonaa markkaa, josta kohdistettuja luottotappiovarauksia oli 55 miljoonaa markkaa. Aiemmin kirjattuja tappioita palautui 214 miljoonaa markkaa, minkä jälkeen tuloserä muodostui 54 miljoonaa markkaa positiiviseksi. Vuonna 1996 luottotappioiden nettomäärä oli 300 miljoonaa markkaa. Tämän lisäksi kirjattiin vuonna 1996 arvonalennuksia muista kuin luovutettavaksi tarkoitetuista arvopapereista 92 miljoonaa markkaa. Luottotappioiden ja arvonalennusten vähenemisestä sekä luottotappiopalauteuksista aiheutunut positiivinen tulomuutos oli edelliseen vuoteen verrattuna yhteensä 446 miljoonaa markkaa.

Postipankki ja Eläke-Kansan erityinen selvityspesä sopivat vuoden 1997 marraskuussa takausvastuita koskeneen riita-asian. Sovintosopimuksen mukaan Postipankki maksoi selvityspesälle 369 miljoonaa markkaa. Suorituksella ei ollut vaikutusta pankin vuoden 1997 tulokseen, koska vastuusitoumuksista aiheutuviin tappioihin oli varauduttu aiemmin tehdyillä luottotappiovarauksilla.

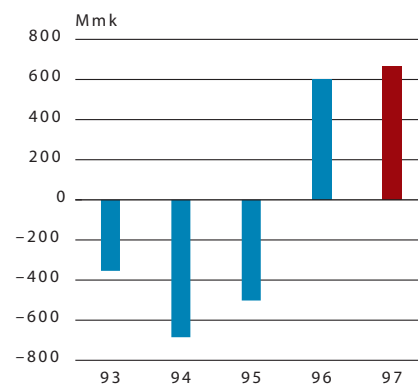
Konsernin järjestämättömät ja nollakorkoiset saamiset vähenivät. Vuoden 1997 lopussa näiden saamisten määrä luottotappiokirjausten jälkeen oli 649 miljoonaa markkaa eli 363 miljoonaa markkaa vähemmän kuin vuotta aiemmin. Pankin vastaavien saamisten määrä oli vuoden 1997 lopussa 630 miljoonaa markkaa.

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

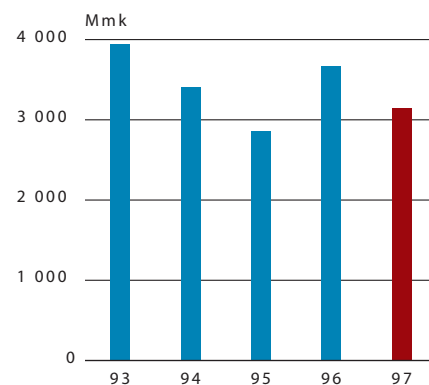
Postipankki-konsernin tuloksen arvioidaan olevan vuonna 1998 suunnilleen samaa tasoa kuin edellisenä vuonna, vaikka luottotappiopalauteusten kaltaisia poikkeuksellisia tuloeria ei ole ennakoitavissa. Uusi yhtiörakenne luo hyvät edellytykset liiketoimintavolyymien merkittäväälle kasvattamiselle erityisesti henkilöasiakkaiden ja pk-yritysten pankkipalveluissa. Lisäksi pankin tavoitteena on kasvattaa markkinaosuuttaan uusissa tuotteissa kuten henkilöasiakkaiden varallisuudenhoitopalveluissa.

Siirtyminen Euroopan Unionin yhteisen rahan euron käyttöön käynnistyy todennäköisesti EU:n alkuperäisen aikatau-

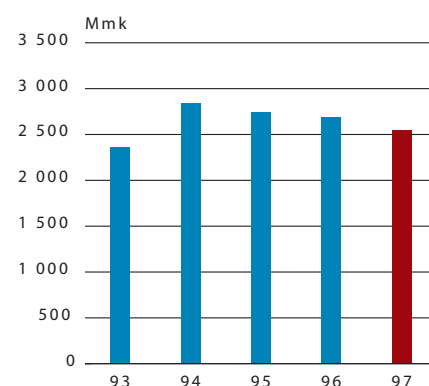
POSTIPANKKI-KONSERNIN
LIIKEVOITTO/-TAPPIO 1993–1997

POSTIPANKKI-KONSERNIN
TUOTOT YHTEENSÄ 1993–1997

POSTIPANKKI-KONSERNIN
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ 1993–1997

Postipankki Oyj:n osakepääoma oli vuoden 1997 lopussa 630 miljoonaa markkaa. Suomen valtion omistama PV Yhtymä Oyj omistaa pankin kaikki 63 miljoonaa osaketta nimellisarvoltaan 10 markkaa.

11.12.1997 pidetyssä ylimääräisessä yhtiökokouksessa Postipankin yhtiöjärjestystä muutettiin niin, että aiemman yhtiöjärjestyksen antama mahdollisuus kahteen äänivallaltaan erilaiseen osakesarjaan poistettiin. Vanhan yhtiöjärjestyksen mukaan pankilla saattoi olla erikseen 5 ääntä yhtiökokouksessa antavia A-osakkeita ja 1 äänen B-osakkeita. Pankin koko osakepääoma koostuu A-osakkeista.

Pankki maksoi joulukuussa 1997 takaisin elokuussa 1992 nostamansa valtion pääomasijoituksen 903 miljoonaa markkaa. Osa pääomasijoituksesta korvattiin pankin ensisijaisiin omiin varoihin luettavalla, kotimaisille sijoittajille suunnatulla 700 miljoonan markan pääomallainalla.

Pankki laski kesäkuussa 1997 liikkeelle USD 100 miljoonan määräisen debenttuurilainan. Tilikauden lopussa liikkeessä olevista konsernin debenttuurilainoista voitiin luottolaitoslain mukaan lukea toissijaisiin omiin varoihin 2 114 miljoonaa markkaa. Muita omiin varoihin rinnastettavia lainoja oli 569 miljoonaa markkaa. Lisäksi omiin varoihin markkinariskin kattamiseksi luettavia eriä oli 154 miljoonaa markkaa.

Postipankki-konsernin riskipainotetut saamiset ja vastuut olivat vuoden lopussa 74,1 miljardia markkaa. Kasvu edellisvuoteen verrattuna oli 17 prosenttia eli 10,8 miljardia markkaa. Lisäystä tuli rahoitustoiminnan tasesaamisista 7,7 miljardia markkaa. Tämä johtui yritys- ja yhteisöluottojen

sekä markkinasaamisten kasvusta. Takausten ja muiden sitoumusten riskipainotettu määrä kasvoi 1,0 miljardia markkaa ja kaupankäyntivaraston 2,0 miljardia markkaa.

Postipankki-konsernin ensisijaiset omat varat olivat vuoden lopussa 4 228 miljoonaa markkaa ja omat varat yhteensä 7 005 miljoonaa markkaa.

Postipankki-konsernin luottolaitoslain edellyttämällä tavalla laskettu vakavaraisuussuhde oli vuoden lopussa 9,5 prosenttia. Vuoden 1996 lopussa konsernin vakavaraisuussuhde oli 10,7 prosenttia. Vakavaraisuussuhdetta alensivat erityisesti riskisaamisten kasvu liiketoimintavolyymien kasvun myötä vuoden aikana sekä valtion pääomasijoituksen takaisinmaksu joulukuussa. Ensisijaisten omien varojen suhde konsernin riskisaamisiin oli vuoden lopussa 5,7 prosenttia.

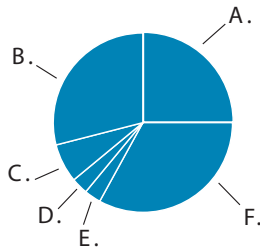
Koko PV-konsernin riskipainotetut saamiset ja vastuut olivat vuoden 1997 lopussa 91,8 miljardia markkaa, ensisijaiset omat varat 8,6 miljardia markkaa ja omat varat yhteensä 12,2 miljardia markkaa. PV-konsernin vakavaraisuussuhde oli vuoden lopussa 13,3 prosenttia ja konsernin ensisijaisten omien varojen suhde riskisaamisiin 9,4 prosenttia.

Postipankki Oyj:stä annetun lain mukaan pankilla on lisäksi sitoumustensa täyttämisen turvaamiseksi valtion takuu, jonka määrä on enintään puolet pankin luottolaitoslain mukaisten ensi- ja toissijaisten omien varojen yhteismäärästä. Jos pankin omat varat eivät riitä sen sitoumusten kattamiseen, valtio vastaa Postipankki Oyj:n sitoumusten täyttämistä takuun määrään asti.

POSTIPANKIN VAKAVARAISUUS

	Postipankki-konserni		Postipankki Oyj	
	31.12.1997	31.12.1996	31.12.1997	31.12.1996
OMAT VARAT, milj. mk				
ENSISIJAISET OMAT VARAT	4 228,2	4 190,6	3 898,3	3 700,9
Osakepääoma	630,0	630,0	630,0	630,0
Vararahasto	1 710,3	1 710,3	1 646,8	1 646,8
Pääomallaina	700,0	903,0	700,0	903,0
Vapaa oma pääoma	1 000,5	488,8	900,3	415,1
Vähemmistöosuus	67,3	190,8		
Varaukset	421,3	428,6	238,8	262,1
Aineettomat hyödykkeet	-301,2	-160,9	-217,6	-156,2
TOISSIJAISET OMAT VARAT	2 683,3	2 369,3	2 518,3	2 338,1
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	2 114,1	1 881,7	1 949,2	1 850,4
Muu toissijainen pääoma	569,2	487,6	569,2	487,6
VÄHENNYKSET OMISTA VAROISTA	60,7	40,2	59,2	37,2
OMIIN VAROIHIN MARKKINARISKIN KATTAMISEKSI LUETTAVAT ERÄT	154,5	259,4	154,5	259,4
OMAT VARAT YHTEENSÄ	7 005,3	6 779,1	6 512,0	6 261,2
RISKIPAINOTETUT SAAMISET JA VASTUUT	74 057,7	63 289,1	71 326,4	61 585,0
VAKAVARAISUUSSUHDELUKU, %				
- omat varat yhteensä / riskipainotetut saamiset ja vastuut	9,5	10,7	9,1	10,2
- josta ensisijaiset omat varat / riskipainotetut saamiset ja vastuut	5,7	6,6	5,5	6,0

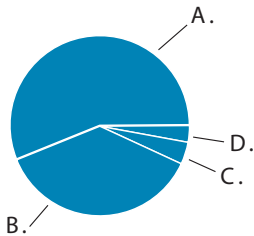
POSTIPANKKI-KONSERNIN
SAAMISET* JA TAKAUKSET SEKTOREITTAIN
31.12.1997, 87 720 MILJ. MK

A. Kotitaloudet	25 %
B. Yritykset	29 %
C. Rahoituslaitokset	7 %
D. Julkisyhteisöt	3 %
E. Voittoa tavoittelemattomat yhtiöt	3 %
F. Ulkomaat	33 %

* saamiset luottolaitoksilta, saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä, leasingkohteet

POSTIPANKKI-KONSERNIN
JÄRJESTÄMÄTTÖMÄT JA MUUT NOLLAKORKOISET
SAAMISET SEKTOREITTAIN 31.12.1997, 649 MILJ. MK

A. Kotitaloudet	56 %
B. Yritykset	37 %
C. Voittoa tavoittelemattomat yhtiöt	4 %
D. Ulkomaat	3 %

LUOTTORISKIEN HALLINTA

Johtokunta hyväksyy konsernitasoiset luottoriskien hallinnan periaatteet, jotka tarkistetaan vähintään kerran vuodessa. Näillä periaatteilla ohjataan luotonannon sekä treasury-toiminnan vastapuoliin liittyvän luottoriskin suuntautumista maantieteellisesti, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain. Niissä määritellään myös enimmäismäärät suurille riskikeskittymille.

Luottoriskien hallinta ohjeistetaan konsernitasolla. Yritysluottoriskien hallinnan lähtökohtana on, että kaikilla asiakkailla on asiakasvastuuhenkilö, joka tuntee asiakkaan liike-toiminnan ja seuraa sen kehitystä. Pankilla on sisäinen luottokelpoisuusluokitusjärjestelmä, joka perustuu useiden menetelmien käyttöön. Luokitus on jatkuva, ja se kattaa yli 95 prosenttia yritysten ja yhteisöjen luotoista ja muista vastuista. Luottokelpoisuusluokittelu on perusta luottoriskien kokonaismäärän mittaamiselle. Yksityishenkilöiden luottokelpoisuutta arvioidaan luoton takaisinmaksukykyä kuvaavilla mittareilla sekä käyttämällä osittain myös takaisinmaksuvyn pisteytystä (credit scoring).

Luotto- ja muita vastuupäätöksiä tekevät pankin johtokunnan lisäksi johtokunnan delegointipäätöksissä määriteltyjen päätösvaltuusrajojen mukaisesti nimetyt henkilöt, vähintään kaksi vastuupäätösten tekemiseen oikeutettua henkilöä yhdessä. Luottopäätökset perustuvat asiakkaan luottokelpoisuuteen. Lisäksi edellytetään vakuuksia tai erityisehtoja (kovenantteja). Luottoriskien hallinta ja valvonta perustuvat asiakkaiden luottokelpoisuuden, vakuuksien arvojen ja kovenanttien jatkuvaan seurantaan, maa-, asiakas- ja tuoteliimiittien valvontaan sekä riskiraportointiin.

Suurista asiakasriskeistä raportoidaan sekä sisäisesti että Rahoitustarkastukselle. Luottolaitoslain 8 luvun mukaan suurella asiakasriskillä tarkoitetaan asiakasriskiä, jonka määrä on vähintään 10 prosenttia luottolaitoksen omista varoista. Suurten asiakasriskien yhteismäärä ei saa ylittää 800 prosenttia pankin omista varoista. Jos asiakas on yritys tai yhteisö, yksittäinen asiakasriski ei saa nousta yli 25 prosenttiin omista varoista. Vuoteen 2001 mennessä päättyvän siirtymäajan loppuun saakka sovelletaan näiltä osin lievempiä määräyksiä.

Postipankki-konsernin luotonantoa suunnattiin hyväksytyyn luottopolitiikan mukaisesti vuonna 1997 pääosin luottokelpoisuudeltaan hyvälle ja tyydyttävälle asiakkaille. Yleisölle ja julkisyhteisöille myönnettyistä uusista luotoista lähes 90 prosenttia oli kotimaisia luottoja. Yritysluotoista noin puolet suuntautui teollisuuteen ja energiasektorille. Henkilöasiakkaiden luotonanto suuntautui kotimaahan ja pääosin asunto-luottoihin. Konsernin yritysluottojen ja vastuiden toimialoittainen ja alueellinen jakaantuminen esitetään sivuilla 18 ja 19.

Noususuhdanteen ja noudatetun luottopolitiikan johdosta konsernin asiakkaiden taloudellinen tila kohentui vuoden 1997 aikana edelleen. Järjestämättömät saamiset vähenivät

yli kolmanneksen, mikä oli omiaan vähentämään luottokantaan sisältyvää luottotappioriskiä.

Postipankki-konsernin saamisista talouskriisin koetteleman Kaukoidän osuus oli vuoden vaihteessa 3 prosenttia. Näistä saamisista 84 prosenttia oli japanilaisilta pankeilta. Vakavimmat talousongelmat ovat kohdistuneet Etelä-Koreaan, Indonesiaan ja Thaimaahan, joissa Postipankin vastuut olivat vuoden 1997 lopussa yhteensä 0,5 miljardia markkaa. Helmikuun alkuun 1998 mennessä vastuiden määrä näissä maissa oli laskenut 0,4 miljardiin markkaan, josta runsaat 10 prosenttia oli suoria yritysriskejä ja loput pankkiriskejä.

MARKKINARISKIEN HALLINTA

Markkinariskien hallinnan periaatteet ja riskikohtaiset limiitit hyväksyy johtokunta, joka päättää myös riskienhallinnan strategiasta. Pankin markkinariskeistä vastaa keskitetysti Treasury ja pääomamarkkinat -osapankki.

Markkina- ja taseriskien seuranta on delegoitu varainhallintakomitealle, joka raportoi johtokunnalle. Treasury ja pääomamarkkinat -osapankilla on oma riskienhallintakomitea, joka raportoi varainhallintakomitealle.

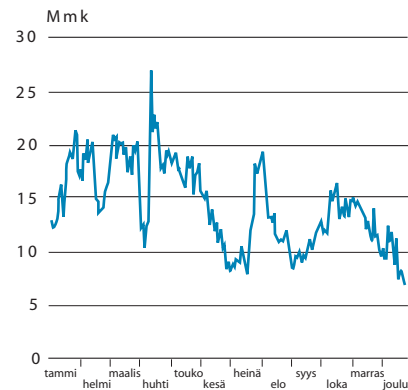
Business Control -osapankin riskienhallinta vastaa markkinariskien riippumattomasta mittaamisesta ja analysoinnista, riskiraportoinnista sekä markkinariskilimiittien liiketoiminnosta riippumattomasta valvonnasta. Business Control vastaa myös taseen rakenteen seurannasta ja analysoinnista.

Markkinariskien mittaamiseen käytetään stokastiseen simulointiin perustuvaa Value At Risk (VaR) -tekniikkaa. Pankin korko-, valuutta- ja osakekurssiriskejä sisältäville positiioille lasketaan riskiluvut (VaR-luvut) olettaen yhden päivän sijoitusperiodin. Kullekin positiolle laskettu riskiluku (VaR 1%) kertoo enimmäistappion 99 prosentin tilastollisella todennäköisyydellä. Hinta- ja korkovaihteluja ja niiden keskinäistä riippuvuutta kuvaavat muuttujat lasketaan päivittäin viimeisten 60 päivän markkinahavainnoista. VaR-luvuille on asetettu limiitit, joita seurataan riskiraportoinnin avulla päivittäin. Näin lasketut VaR-luvut kuvaavat riskejä normaaleissa markkinaolosuhteissa.

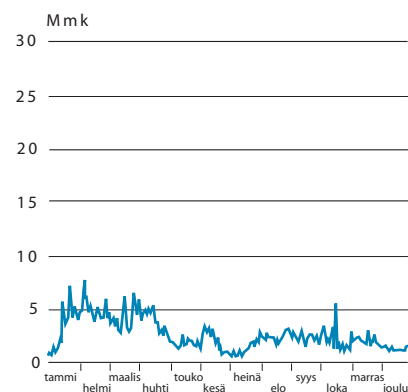
Mahdollisimman kattavan riskikuvan saamiseksi pankki laskee lisäksi päivittäin stressitestejä. Niiden avulla tarkastellaan positioiden käyttäytymistä epänormaaleissa markkinaolosuhteissa sekä korrelaatioiden muuttuessa. Merkittäville positiioille on asetettu myös stressitestilimiitit.

Postipankin VaR 1% -luvulla ilmaistu korkoriski vaihteli vuoden 1997 aikana 8 ja 27 miljoonan markan välillä. Valuutta- ja osakeriskit olivat selvästi vähäisemmät. Pankin valuuttariski vaihteli 0,8 miljoonan markan ja 8 miljoonan markan välillä ja osakeriski 0,5 ja 8,5 miljoonan markan välillä. Riskiluvuista on huomioitava, että ne reagoivat position suuruuden lisäksi herkästi volatiliteettien ja korrelaatioiden muutoksiin.

POSTIPANKIN
KORKORISKILUKU (VaR 1%)
1997

POSTIPANKIN
VALUUTTARISKILUKU (VaR 1%)
1997

POSTIPANKIN
OSAKERISKILUKU (VaR 1%)
1997

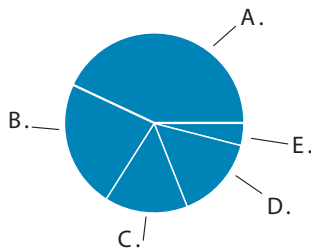

Postipankki-konsernin tase kasvoi vuoden aikana 6,8 miljardia markkaa eli 6 prosenttia. Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä nousivat 4,3 miljardia markkaa eli lähes kymmeneksen. Myös markkinasijoitukset lisääntyivät selvästi. Asiakkaiden talletukset Postipankissa kasvoivat 3 prosenttia.

VARAINHANKINTA

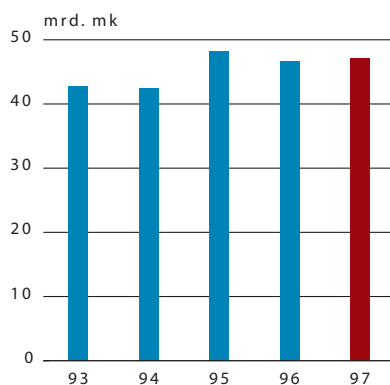
Yleisön varsinaiset talletukset Postipankissa olivat joulukuun lopussa samalla tasolla kuin vuoden alussa. Talletukset sijoitamistileillä kohosivat vuoden mittaan selvästi. Samalla saldot säästö- ja käyttötileillä supistuivat. Postisiirtotileillä oli varoja vuoden lopussa enemmän kuin vuotta aiemmin. Koko vuoden päiväsaldojen keskiarvona laskien talletukset siirtotileillä kasvoivat selvästi edellisestä vuodesta. Kotimaisten

POSTIPANKIN
KOTIMAINEN VARAINHANKINTA SEKTOREITTAIN
31.12.1997

A. Kotitaloudet	43 %
B. Yritykset	23 %
C. Julkisyhteisöt	15 %
D. Rahoituslaitokset	15 %
E. Muut yhteisöt	4 %

KOTIMAISTEN MARKKATALLETUSTEN
KEHITYS 31.12.

valuuttatalletusten määrä nousi vuoden aikana vasta-arvoltaan noin miljardilla markalla. Varainhankinta raha- ja pääomamarkkinoilta lisääntyi huomattavasti.

Postipankki Oyj:llä on käytettävissään Yhdysvaltain ja Euroopan markkinoilla markkavasta-arvoltaan yhteensä noin 27 miljardin markan määräiset sijoitustodistusten ja keskipitkien velkasitoumusten ohjelmat. Ohjelmien käyttöaste vuoden aikana pysyi koko vuoden hyvin alhaisena.

LUOTONANTO JA MUU SIIJOITUSTOIMINTA

Postipankin kotimainen luotonanto kohosi vuoden aikana 12 prosenttia. Sekä marka- että valuuttamääräiset luotot yhteensä lisääntyivät nopeasti useamman vuoden supistumisen jälkeen.

POSTIPANKIN LUOTTOKELPOISUUSLUOKITUKSET 31.12.1997

	Lyhytaikainen varainhankinta	Pitkäaikainen varainhankinta
IBCA	A1	A+
Moody's	P-1	A1
Standard & Poor's	A-2	BBB+
Thomson BankWatch	TBW-1	A+

VARAINHANKINTA

	31.12.1997 Mmk	Muutos 1997 Mmk	%
KONSERNI			
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	27 780	952	4
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	55 460	-2 212	-4
- talletukset	50 093	1 414	3
- muut velat	5 366	-3 626	-40
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	30 164	6 585	28
Muut velat	7 262	1 235	20
<u>Oma pääoma ja varaukset</u>	<u>4 592</u>	<u>209</u>	<u>5</u>
Tase yhteensä	125 258	6 769	6
EMOPANKKI			
Varsinaiset talletukset	34 214	-47	0
Postisiirtotilit	12 861	446	4
<u>Valuuttatalletukset</u>	<u>2 589</u>	<u>1 004</u>	<u>63</u>
Kotimaiset talletukset	49 664	1 403	3
Varainhankinta kotimaisilta raha- ja pääomamarkkinoilta	31 053	-2 800	-8
Varainhankinta ulkomaisilta raha- ja pääomamarkkinoilta	32 044	8 578	37
Muut velat	7 150	586	9
<u>Oma pääoma ja varaukset</u>	<u>4 179</u>	<u>290</u>	<u>7</u>
Tase yhteensä	124 089	8 057	7

Pankin luotot kotitalouksille pysyivät koko vuoden jokseenkin ennallaan ja olivat vuoden päättyessä 21,6 miljardia markkaa. Uusien asuntolainojen nostot ylittivät kuitenkin edellisen vuoden määrän. Asuntolainoja oli vuoden lopussa 15,0 miljardia markkaa. Luotot yrityksille kääntyivät vuoden aikana nousuun. Pankin sijoitukset kotimaisiin joukkolainoihin kasvoivat voimakkaasti ja olivat vuoden lopussa 12,0 miljardia markkaa. Näistä valtion liikkeeseen laskemat lainat olivat 9,1 miljardia markkaa.

Pankin velkojen korkokustannus oli vuoden aikana 3,1 prosenttia ja vastaava saamisten korkotuotto 5,2 prosenttia. Korkomarginaali oli 2,1 prosenttia eli samalla tasolla kuin vuonna 1996.

JOHDANNAISSOPIMUKSET

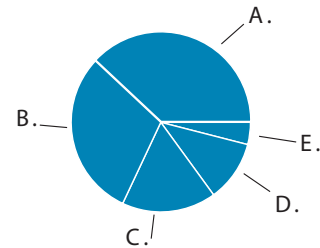
Pankin johdannaissopimuksista oli vuoden lopussa 3 prosenttia käsitelty suojaavina kohde-etuksien arvolla mitattuna. Suojaavat sopimukset on käsitelty pankin tuloksessa suojattavia sopimuksia vastaavalla tavalla. Kaikki muut johdannaissopimukset on arvostettu kuukausittain markkinahintaan ja niiden arvostustulos sisältyy arvopaperikaupan katteeseen.

Johdannaissopimuksista syntyvä riski sisältyy pankin johdannon hyväksymiin riskirajoihin.

Vakavaraisuusnormiston mukaisesti laskettuna Postipankki-konsernin johdannaissopimusten luottovasta-arvo oli vuoden lopussa 10,4 miljardia markkaa ja vakavaraisuutta rasittava riskipainotettu arvo 3,0 miljardia markkaa.

Tietoja konsernin johdannaissopimuksista on esitetty tilinpäätösperiaatteissa ja tilinpäätöksen liitetietojen kohdassa 26.

POSTIPANKIN
KOTIMAINEN LUOTONANTO SEKTOREITTAIN
31.12.1997

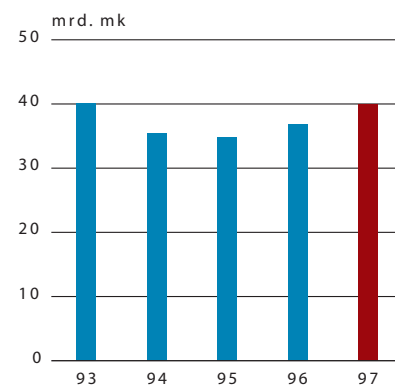
A. Kotitaloudet	38 %
B. Yritykset	30 %
C. Julkisyhteisöt	17 %
D. Rahoituslaitokset	11 %
E. Muut yhteisöt	4 %

LUOTONANTO JA MUUT SIOJITUKSET

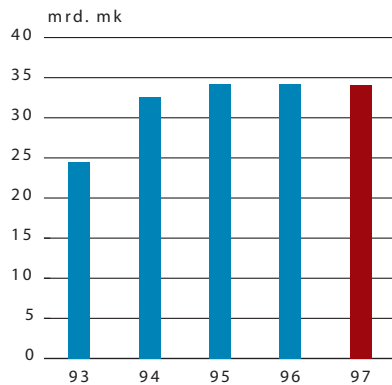
	31.12.1997 Mmk	Muutos 1997 Mmk	%
KONSERNI			
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	30 954	10 746	53
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	50 826	4 268	9
Saamistodistukset	31 162	- 8 255	- 21
Muut sijoitukset ja saamiset *)	12 317	11	0
Tase yhteensä	125 258	6 769	6
EMOPANKKI			
Markkaluotot	40 023	3 206	9
Valuuttaluotot	6 059	937	18
Joukkovelkakirjalainat	11 977	2 242	23
Kotimainen luotonanto	58 058	6 384	12
Kotimaiset markkinasijoitukset	19 597	- 6 969	- 26
Ulkomainen luotonanto ja markkinasijoitukset	35 126	8 594	32
Muut sijoitukset ja saamiset *)	11 309	48	0
Tase yhteensä	124 089	8 057	7

*) Sisältää mm. osakkeet, aineettomat ja aineelliset hyödykkeet, muut varat ja siirtosaamiset

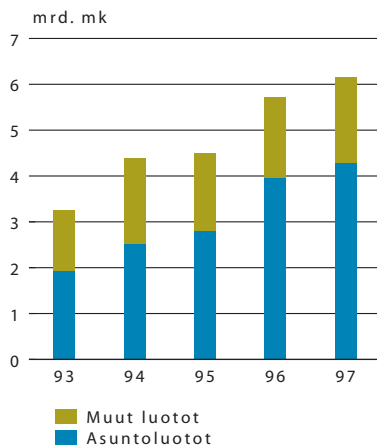
KOTIMAISTEN MARKKALUOTTOJEN
KEHITYS 31.12.

VARSINAISET TALLETUKSET
POSTIPANKISSA 31.12.

POSTIPANKIN
UUDET LUOTOT KOTITALOUKSILLE
1993-1997

Yleispankin tulos parani vuonna 1997, mutta toiminnan kannattavuutta ei kuitenkaan voida pitää vielä tyydyttävänä. Tuloksen parantaminen jatkossa vaatii kulurakenteen sopeuttamisen lisäksi tuottopohjan vahvistamista.

TALLETUKSET, SIIJOITUSPALVELUT JA LUOTONANTO

Henkilöasiakkaiden talletukset pysyivät ennallaan. Yleisen korkotason laskun seurauksena pankki alensi alkuvuonna kiinteäkorkoisten verottomien käyttö- ja säästötilien korkoa 2 prosentista 1 prosenttiin. Verolliset käyttötilit ja toistaiseksi voimassa olevat sijoittamistilit muutettiin verottomiksi vastaaviksi tilimuodoiksi. Muutoksilla selkeytettiin tilikantaa.

Perinteisten talletustuotteiden rinnalla asiakkaille markkinoitiin kasvavassa määrin erilaisia sijoituspalveluja, kuten sijoitusrahasto- ja henkivakuutus tuotteita.

Pankin verkoston kautta myytiin kuusi osakeantia. Näistä suurin oli Helsingin Puhelin Oyj:n anti, johon osallistui pääkaupunkiseudulla kuuden viikon aikana 108 000 merkit-sijää. Postipankki laski liikkeeseen kahdeksan omaa yksityis-henkilöille suunnattua joukkolainaa.

Kotitalouksien uusien luottojen nostot lisääntyivät edel-leen. Uusia asuntolainoja myönnettiin enemmän kuin kos-kaan aiemmin. Postipankin primekorko oli koko vuoden ajan 4,25 prosenttia.

Konsernin henkilöasiakkaiden luotto- ja takaustappiot olivat 32 miljoonaa markkaa. Järjestämättömät ja nollakor-koiset saamiset olivat vuoden lopussa 363 miljoonaa mark-kaa eli 21 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin.

VERKOSTO

Yleispankilla oli vuoden alussa 75 ja vuoden päättyessä 63 omaa konttoria ja näillä neljä sivutoimipistettä. Puhelinpan-kin yksiköt toimivat Helsingissä ja Kuopiossa. Tammikuussa 1998 avattiin Oulussa uusi puhelinpankin yksikkö.

Postipankin palveluja tarjoavien postien määrä väheni vuoden aikana 191:llä 514:ään. Näistä 11 on Ahvenanmaan Postin toimipaikkoja. Vuonna 1998 pankkipalveluja tarjoa-vien Suomen Postin konttorien määrä vähenee vielä noin 25:llä.

Puhelinpankissa sekä puhelujen määrä että myynti ovat kasvaneet nopeasti. Puhelinpankin asiakasneuvojat vastaanottivat tai soittivat vuoden aikana noin 1,2 miljoonaa asiakaspuhelua. Lisäksi automaattiseen puhelinpalveluun tuli noin 2 miljoonaa puhelua. Puhelinpankissa otettiin käyttöön uusi Call Center -järjestelmä (CTI), jonka avulla asiakasta pystytään palvelemaan entistä tehokkaammin, ja puhelinpalvelun laatu paranee.

Postipankin asiakkaiden käytössä oli vuoden lopussa 2 072 Automatia Pankkiautomaattit Oy:n käteisautomaattia. Maksuautomaatteja pankilla oli vuoden lopussa 269. Lisäksi Postipankin asiakkaiden käytössä oli vajaat 700 osuuspankkien maksuautomaattia. Laskujen maksu automaateilla kasvoi lähes neljänneksen. Kaiken kaikkiaan asiakkaiden asiointitapojen voimakas muutos jatkui. Konttoriasiointi väheni, ja korttien ja itsepalvelujen käyttö lisääntyi voimakkaasti.

KEHITTÄMISTOIMINTA

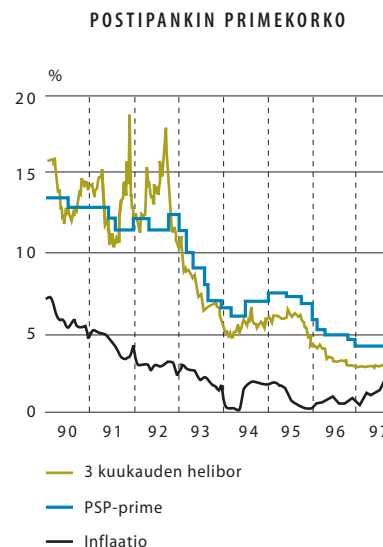
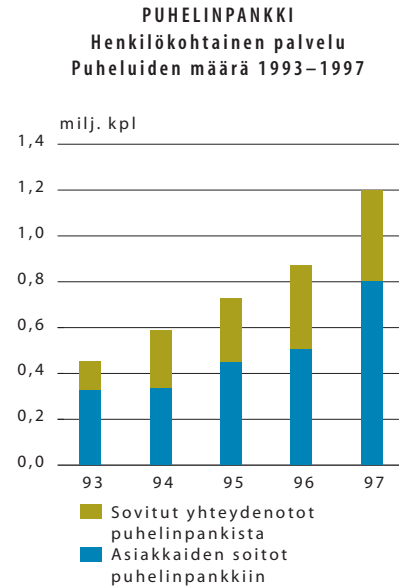
Uusi konttorityöasemajärjestelmä otettiin käyttöön kaikissa pankin omissa konttoreissa ja puhelinpankissa. Yhteensä asennettiin noin 1 200 työasemaa.

Postipankin päätepankista, Rahalinjasta, otettiin käyttöön uusi Internet-versio. Uuden päätepankkisopimuksen solmi vuoden aikana 25 200 asiakasta, ja vuoden lopussa päätepankkisopimuksia oli kaiken kaikkiaan noin 65 000.

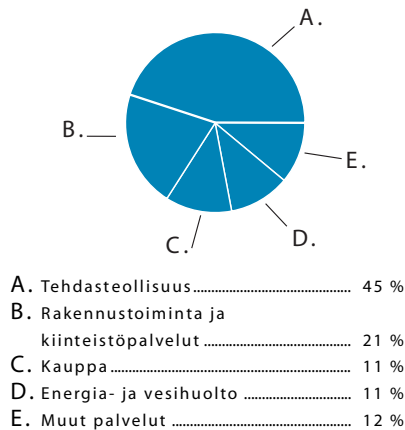
Huhtikuussa 1997 kolmen pankin omistama Automatia Rahakortit Oy ryhtyi tarjoamaan Postipankin, Meritan ja osuuspankkien asiakkaille uutta "sähköistä rahakukkaroa" automaatti- ja pankkikortteihin. Tämä rahakorttiminaisuus oli vuoden lopussa noin 100 000 Postipankin asiakkaan käytössä.

Vuoden aikana käynnistettiin yhteistyössä vähittäiskaupaliikkeiden kanssa uusi palvelu, jonka myötä kaupan kassoilta voi pankkikorteilla nostaa käteistä. Postipankin asiakkaat voivat nostaa rahaa vuoden lopussa jo yli 60 liikkeestä eri puolilla Suomea.

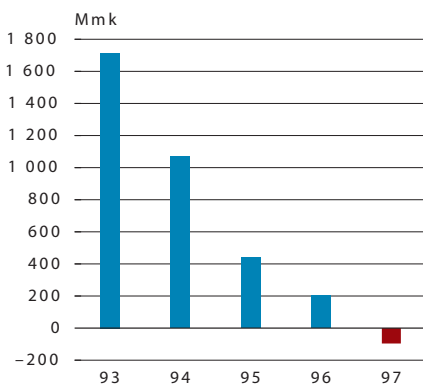
Vuonna 1997 käytiin vaikeutetut yt-neuvottelut yleispankin liiketoiminnan muutoksista aiheutuvista henkilöstövähennyksistä vuosina 1998–2000. Henkilöstön vähentämistarve ao. vuosina on 503 henkilöä.

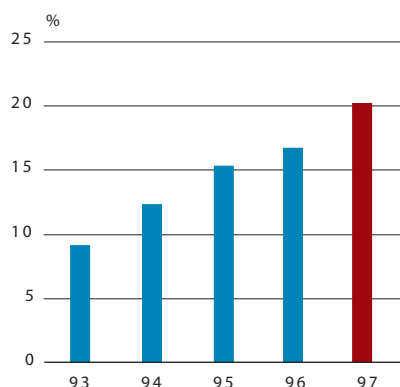
POSTIPANKKI-KONSERNIN LUOTOT JA
MUUT VASTUUT YRITYKSILLE TOIMIALOITTAIN
31.12.1997

POSTIPANKKI-KONSERNIN
LUOTTOTAPPIOT YRITYKSILTÄ 1993–1997

POSTIPANKIN MARKKINAOSUUS
UUSISTA MK-LUOTOISTA YRITYKSILLE
1993–1997

Yrityspankin tulos oli vuonna 1997 hyvä. Tulosta paransivat erityisesti alhaiset luottotappiot ja runsaat luottotappiopalautukset. Lisäksi luottojen kysyntä elpyi, ja luottokanta kasvoi. Asiakkaiden maksuvalmius säilyi hyvänä ja kasvatti talletusvolyymeja.

Yritysten ja yhteisöjen käytössä olevien vastuiden (luotot sekä takaukset ja muut taseen ulkopuoliset erät) yhteisumma Postipankki-konsernissa oli vuoden lopussa 120 miljardia markkaa. Kasvua edellisestä vuodesta oli 8 prosenttia eli 10 miljardia markkaa.

Postipankki-konsernille palautui yritys- ja yhteisöasiakkailta vuonna 1997 yhteismäärältään 86 miljoonaa markkaa enemmän aiemmin kirjattujen luotto- ja takaustappioiden palautuksia kuin konserni kirjasi uusia tappioita. Uusia kirjattuja tappioita oli 95 miljoonaa markkaa, ja palautuksia oli vastaavasti 181 miljoonaa markkaa. Vuonna 1996 kirjattiin nettomääräisesti 174 miljoonaa markkaa luottotappioita, kun vuonna 1997 vastaava luku oli nettomääräisesti 86 miljoonaa markkaa palautuksia.

Yritys- ja yhteisöasiakkaiden järjestämättömien ja nollakorkoisten saamisten määrä supistui vuoden aikana 48 prosenttia 286 miljoonaan markkaan.

Yrityskonttoreita Postipankilla oli vuoden 1997 lopussa 22 eli sama määrä kuin vuotta aiemmin. Yrityskonttorit palvelivat asiakkaita yhteensä 55 palvelupisteessä.

Postipankin rooli suomalaisten suuryritysten merkittävänä rahoittajana säilyi vakaana. Suuryritysten maksuliikenne- ja kassanhallintapalvelujen volyyymi kasvoi selvästi.

Pienten ja keskisuurten yritysasiakkaiden luottokanta kasvoi vuoden aikana noin 30 prosenttia. Myönteinen suhdannekehitys lisäsi pankkipalvelujen kysyntää, ja yritysasiakkaiden määrä lisääntyi. Julkisyhteisöissä ja järjestöissä Postipankki säilytti johtavan asemansa pankkipalvelujen tuottajana.

Yritysten ja yhteisöjen kotimaisten maksuliikennepalvelujen volyymit kasvoivat vuoden aikana 9 prosenttia. Ulkomaan maksuliikenne, postisiirtotilien saldot sekä asiakaskunnan maksuliikenteen konekielistyminen kehittivät edelleen suotuisasti.

Merkittävin rahoitusjärjestelyhanke oli Järvenpää–Lahti moottoritie, joka rahoitetaan yksityisellä pääomalla. Postipankki toimi moottoritien rakentamista koskevan tarjouskilpailun erityisneuvonantajana ja myöhemmin rahoituspaketin järjestäjänä ja toisena lainoittajana Tieyhtiö Nelostie Oy:lle.

Treasury- ja pääomamarkkinatoiminnan tulos heikkeni edellisestä vuodesta, mutta ylsi vaikeassa markkinaympäristössä jokseenkin tyydyttävälle tasolle.

Pankin omaan lukuun käyty valuuttakauppa tuotti hyvän tuloksen. Rahamarkkinatoiminnassa syntyi muun muassa aiemmin kertyneiden arvostusvoittojen purkautumisen seurauksena pankin arvopaperikaupan katteeseen arvostustappioita, mutta samalla rahamarkkinatoiminnan rahoituskate kasvoi selvästi.

Pankin omaisuudenhoidon hoidettavien varojen markkina-arvo kasvoi 50 prosenttia noin 8,2 miljardiin markkaan.

Suomen joukkovelkakirjamarkkinoilla vuoden 1997 uutuustuote oli yrityssarjalaina. Postipankki toimi pääjärjestäjänä kaikissa kolmessa tällaisessa lainassa. Lisäksi pankki järjesti ensimmäisen suomalaisen yritysjoukkovelkakirjaohjelman, ja useita private placement -tyyppisiä järjestelyjä muille liikkeeseenlaskijoille. Postipankki oli edelleen markkinajohdaja julkisten, yritysten liikkeeseen laskemien joukkovelkakirjaemissioiden järjestäjänä.

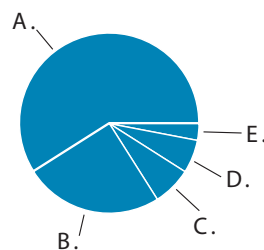
Syndikoiduissa luotoissa Postipankki toimi pääjärjestäjänä yhteensä kuudessa luotossa. Näiden lisäksi pankki osallistui järjestäjänä 22 syndikoituun luottoon Suomessa ja Pohjoismaissa.

Postipankki toimi neuvonantajana useissa yritysten rakennejärjestelyissä. Pankki oli pääjärjestäjänä ja neuvonantajana Helsingin Puhelin Oyj:n ja Novo Group Oyj:n listautumisaneissa. Näiden lisäksi Postipankki toimi järjestäjänä neljässä muussa osakeannissa.

Postipankin ulkomaiset sivukonttorit tarjoavat asiakkaille treasury- ja yritys pankkipalveluja Lontoossa ja New Yorkissa. New Yorkin sivukonttorin hallinnoimana toimii Grand Caymanin sivukonttori. Lokakuussa 1997 tehtiin päätös pankin Singaporen sivukonttorin lopettamisesta 31.5.1998 mennessä. Jatkossa konsernin asiakkaita palvelee Kaakkois-Aasiassa Vientiluoton Singaporen edustusto. Edustustot Tukholmassa, Tallinnassa, Moskovassa ja Tokiossa tukevat pääkonttorin ja sivukonttoreiden markkinointia.

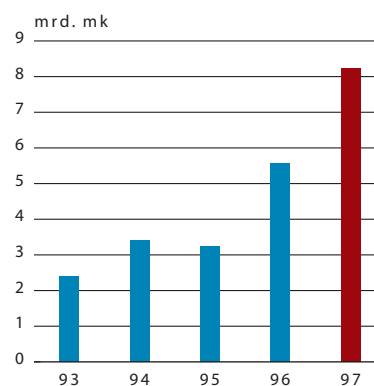
Sekä Lontoon että New Yorkin sivukonttorin tulos oli vuonna 1997 positiivinen. Singaporen sivukonttorin tulos oli tappiollinen.

POSTIPANKKI-KONSERNIN
ULKOMAISET SAAMISET JA VASTUUT
31.12.1997

A. EU-maat	59 %
B. Pohjois-Amerikka	25 %
C. Kaukoita	7 %
D. Muu Länsi-Eurooppa	6 %
E. Muut	3 %

OMAISSUUDENHOITOYKSIKÖN
HOIDOSSA OLEVIA VAROJA KEHITYS
31.12.

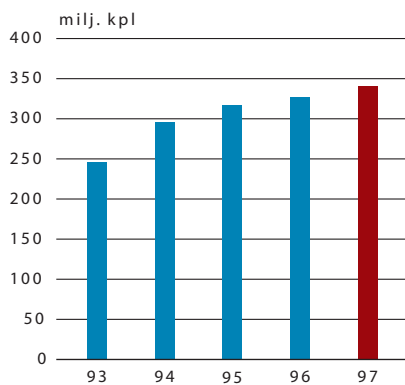
MAKSUPALVELUT

Postipankin kotimaan maksuliikenteen tilitapahtumien määrä kasvoi vuoden 1997 aikana neljä prosenttia 341 miljoonaan tilitapahtumaan. Henkilöasiakkaiden palveluista kasvoivat eniten maksuautomaattien, kotipäätteiden, itsepalvelupuhe-
limen käyttö sekä pankkikorttiostot. Yrityspalveluista lisääntyivät nopeimmin maksupäätepalvelun sekä laskujen maksupalvelun käyttö. Vuoden 1997 syksyllä yritysten ja yhteisöjen konekielisten tiliotteiden määrä ylitti perinteisten paperi-
otteiden määrän. Ulkomaan maksuliikenne kasvoi 11 prosenttia 1,3 miljoonaan tilitapahtumaan.

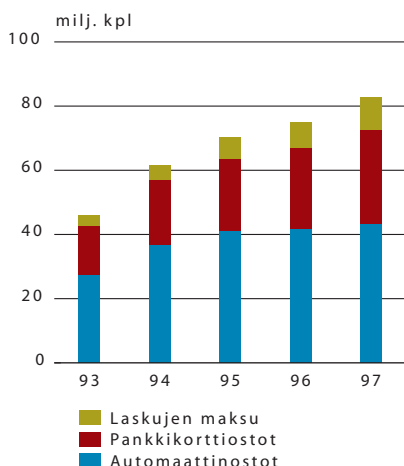
Maksupalvelukeskuksissa käynnistettiin keväällä 1997 yhteistoimintaneuvottelut, jotka päättyivät lokakuussa. Toiminnon kehittämissuunnitelman mukaan henkilöstön vähentämistarve on vuosina 1998–1999 vajaat 400 henkilötyövuotta. Henkilöstön määrä vähenee Helsingin ja Tampereen maksupalvelukeskuksissa, ja Oulun keskuksen toiminta loppuu, kun työt vuoden 1998 aikana siirretään Tampereen maksupalvelukeskukseen.

Konekielistä yhteyssovimukset asiakkaiden ja pankin välillä lisääntyivät yli 40 prosenttia. Vuoden 1997 lopussa linjasiirtoasiakkaita oli 23 300 ja kotipääteasiakkaita 65 100. Maksuliikennepalveluiden kysyntä painottui elektronisiin palveluihin. Yritysten ja yhteisöjen maksuliikenteessä konekielisten tilisiirtojen osuus nousi 94 prosenttiin ja yksityishenkilöiden vastaava osuus oli 55 prosenttia. Samanaikaisesti perinteisten laskunmaksupalvelujen käyttö konttoriverkossa aleni neljänneksen.

POSTIPANKIN MAKSULIIKENTEEN
TILITAPAHTUMAT
1993–1997

POSTIPANKIN
AUTOMAATTI- JA PANKKIKORTTIEN KÄYTTÖ
1993–1997

TIETOHALLINTO

Postipankin tietotekniikan tärkeimmät kehittämishankkeet ovat yhteisvaluutta euron käyttöönottoon sekä vuoteen 2000 liittyvät järjestelmähankkeet. Ne aloitettiin vuonna 1997, ja molemmat jatkuvat täydessä laajuudessa myös vuonna 1998.

Postipankin tietotekniikkainvestoinnit vuonna 1997 olivat 132 miljoonaa markkaa, josta laitteistoinvestoinnit olivat 52 miljoonaa markkaa ja järjestelmäinvestoinnit 80 miljoonaa markkaa.

KIINTEISTÖT

Postipankin nettoinvestoinnit kiinteistöihin ja kiinteistöosakeisiin olivat vuoden 1997 aikana 92 miljoonaa markkaa, kun ne edellisenä vuonna olivat 157 miljoonaa markkaa. Konsernin kiinteistöomaisuuden kirjanpitoarvo oli vuoden 1997 lopussa konsernin taseessa yhteensä 3,3 miljardia markkaa. Kiinteistöomaisuudesta oli pankin omassa käytössä hieman alle puolet. Muun kuin omassa käytössä olevan kiinteistöomaisuuden toteutunut nettotuotto oli vuonna 1997 noin 5 prosenttia. Se jakautui suhteessa sitoutuneeseen pääomaan seuraavasti:

Tuotto-%	Sitoutunut pääoma, milj. mk
alle 3 %	475
3–7 %	843
yli 7 %	646
Yhteensä	1 964

HALLINTO JA ORGANISAATIO

Postipankin hallintoneuvostoon valittiin 6.3.1997 pidetyssä varsinaisessa yhtiökokouksessa erovuorossa olleet pääjohtaja Pekka Vennamo, pääjohtaja Jukka Wuolijoki ja kansanedustaja Raimo Liikkanen uudelleen kolme vuotta kestäväksi toimikaudeksi. Erovuorossa olleen tiedottaja Antti Paatolan tilalle valittiin pankin henkilökunnan edustajaksi yritys-tutkija Juhani Nyyssönen. Toimitusjohtaja Pertti Kukkonen pyydettyä eron hallintoneuvoston jäsenen tehtävästä hänen tilalleen valittiin kansanedustaja Mari Kiviniemi jäljellä olevan toimikauden ajaksi eli vuoden 1998 yhtiökokouksen päättymiseen saakka.

Hallintoneuvosto valitsi 2.4.1997 puheenjohtajakseen kansanedustaja Anssi Rauramon ja varapuheenjohtajakseen professori Antti Paasion. Hallintoneuvoston jäseniä olivat lisäksi rehtori Gustav Björkstrand, johtaja Tuulikki Kannisto, kansanedustaja Maija Perho, markkinointijohtaja Jarmo Rantanen ja valtiosihteeri Raimo Sailas.

Postipankin ylimääräinen yhtiökokous päätti 11.12.1997 uuden PV-konsernin muodostamisen edellyttämistä yhtiöjärjestyksen muutoksista. Samalla Postipankki muutettiin julkiseksi osakeyhtiöksi (Oyj). Valtiosihteeri Raimo Sailas pyysi eron hallintoneuvoston jäsenen tehtävästä. Hänen tilalleen ylimääräinen yhtiökokous valitsi finanssineuvos Jarmo Kilpelän jäljellä olevaksi toimikaudeksi eli vuoden 1999 yhtiökokouksen päättymiseen saakka. Samalla yhtiökokous valitsi hallintoneuvoston uudeksi jäseneksi teollisuusneuvos Pertti Valtosen kolme vuotta kestäväksi toimikaudeksi.

Postipankin johtokunnan puheenjohtajana ja toimitusjohtajana toimi pääjohtaja Eino Keinänen 11.12.1997 saakka. Keinänen tultua valituksi PV Yhtymä Oyj:n hallituksen päätoimiseksi puheenjohtajaksi 11.12.1997 hän pyysi eron Postipankin pääjohtajan tehtävästä. Hallintoneuvosto valitsi 11.12.1997 uuden yhtiöjärjestyksen mukaisesti Postipankin johtokunnan puheenjohtajaksi varatuomari Harri Hollménin. Samassa kokouksessa hallintoneuvosto nimitti 1.1.1998 alkaen Postipankin toimitusjohtajaksi varatuomari ja kauppatieteiden maisteri Pentti Hakkaraisen ja johtokunnan jäseneksi kauppatieteiden maisteri Maarit Näkyvän. Harri Hollmén valittiin Postipankin toimitusjohtajaksi 31.12.1997 saakka. Varatoimitusjohtajana jatkoi edelleen Juhani Paloheimo. Johtokunnan jäseniä olivat lisäksi Eero Tuomainen, Ilkka Hallavo, Matti Inha, Peter Johansson ja Jussi Osola.

Postipankin tilintarkastajiksi valittiin varsinaisessa yhtiökokouksessa Keskuskauppakamarin hyväksymänä tilintarkastusyhteisönä Tilintarkastajien Oy – Ernst & Young, vastuunalaisena tilintarkastajana kauppatieteiden maisteri KHT Jorma Jäske ja tilintarkastajina ekonomi KHT Kunto Pekkala ja taloustieteiden maisteri KHT Pekka Räisänen. Varatilintarkastajiksi valittiin diplomiekonomi KHT Mikael Holmström ja ekonomi KHT Marja Tikka.

HENKILÖSTÖ

Postipankki-konsernin henkilöstön määrä väheni edelleen toimintavuoden aikana. Konsernin palveluksessa oli vuonna 1997 keskimäärin 5 264 henkilöä eli 513 vähemmän kuin vuonna 1996. Henkilömäärä vuoden 1997 lopussa oli 5 088, mikä on 366 henkilöä vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Pankin henkilöstön määrä oli toimintavuonna keskimää-

rin 4 839 henkilöä eli 524 henkilöä vähemmän kuin vuonna 1996. Henkilömäärä vuoden 1997 lopussa oli 4 647 henkilöä eli 393 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Pysyvässä kokopäivätoimessa oli 4 436 ja osa- ja määräaikaisina 211 henkilöä.

Henkilöstön vähennyksestä toimintavuonna suurin osa tapahtui yleispankki- ja maksupalvelutoiminnoista. Tuotannollisista ja taloudellisista syistä päättyi vuoden aikana kaikkiaan 252 työsuhdetta.

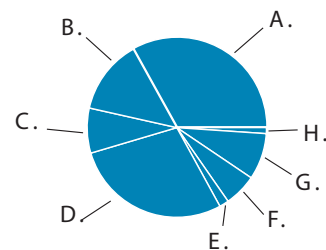
Konsernin palkat ja palkkiot olivat 826 miljoonaa markkaa, josta johdon palkat olivat 11 miljoonaa markkaa.

Pankin palkat ja palkkiot olivat yhteensä 750 miljoonaa markkaa, josta hallintoneuvoston ja johtokunnan jäsenten palkat ja palkkiot olivat 8 miljoonaa markkaa.

Postipankin työehtosopimukset perustuvat vuosiksi 1998–1999 solmittuun tulopoliittiseen sopimukseen.

Postipankki-konsernin henkilöstörähistöön siirretään tilivuodelta 22 miljoonaa markkaa.

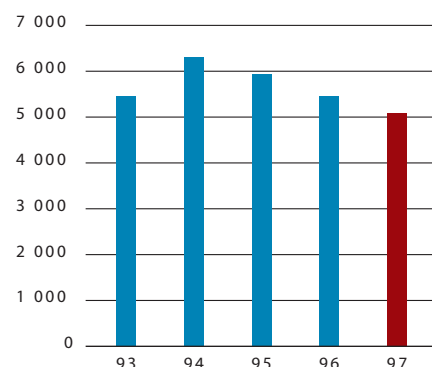
POSTIPANKKI-KONSERNIN HENKILÖSTÖ
TOIMINNOITTAIN 1.1.1998

A. Yleispankki	1 676
B. Yrityspankki	681
C. Treasury ja pääomamarkkinat	411
D. Maksupalvelut, tietohallinto ja kiinteistöt	1 440
E. Business Control	86
F. Konsernipalvelut	298
G. Tytäryhtiöt	441
H. Johdon tukitoiminnot	55

Yhteensä 5 088

POSTIPANKKI-KONSERNIN HENKILÖSTÖ
31.12.

PSP-KUNTAPANKKI OY

PSP-Kuntapankki Oy:n liikevoitto oli 17 miljoonaa markkaa, kun se edellisellä vuonna oli 22 miljoonaa markkaa. Yhtiön tulos oli tyydyttävä. Tase kasvoi 8 prosenttia 2,4 miljardiin markkaan.

Yhtiön vakavaraisuussuhde oli vuoden lopussa 10,7 prosenttia. Yhtiön palveluksessa oli keskimäärin seitsemän henkilöä.

PSP-RAHOITUS OY

PSP-rahoitus Oy:n liikevoitto oli 31 miljoonaa markkaa vuonna 1997, kun se vuonna 1996 oli 37 miljoonaa markkaa. Yhtiön tulos oli tyydyttävä. Yhtiön tase kasvoi 11 prosenttia 2,5 miljardiin markkaan. Leasingrahoitus, jonka osuus yhtiön taseesta oli noin 60 prosenttia, kasvoi 140 miljoonaa markkaa. Myös osamaksu- ja factoringrahoitus kehittyivät suotuisasti.

Palautuneista luottotappioista johtuen muodostui luottotappioiden nettomäärä 1 miljoonaa markkaa positiiviseksi. Järjestämättömiä ja muita nollakorkoisia saamia oli tilikauden lopussa yhteensä 5 miljoonaa markkaa. Yhtiön vakavaraisuus oli vuoden päättyessä 10,3 prosenttia. Henkilöstön määrä toimivuoden aikana oli keskimäärin 110.

MB FINANCE GROUP OY

MB Finance Group Oy:n vuoden 1997 liikevoitto oli 9 miljoonaa markkaa ja taseen loppusumma 189 miljoonaa markkaa. Yhtiön vakavaraisuus oli 45,9 prosenttia. Henkilökunnan lukumäärä toimintavuoden aikana oli keskimäärin yhdeksän henkilöä. Yhtiön hallinnoiman välirahoitusrahaston MB Mezzanine Fund Ky:n liikevoitto oli 9 miljoonaa markkaa. Vuoden 1996 joulukuussa perustetun rahaston 600 miljoonan markan pääomasta oli sijoitettuna 218 miljoonaa markkaa.

Edellisten lisäksi MB Finance Group Oy on perustanut kaksi pääomarahastoa MB Equity Fund Ky ja MB Equity Fund II Ky, joiden hallinnointi siirtyi vuoden 1998 alusta lukien marraskuussa 1997 perustetulle MB Equity Partners Oy:lle. Rahastojen pääoma on yhteensä 336 miljoonaa markkaa, josta oli sijoitettuna 64 miljoonaa markkaa. Rahastojen toiminta on alkanut vuosina 1996 ja 1997.

HENKIVAKUUTUSOSAKEYHTIÖ LEIJONA

Henkivakuutusosakeyhtiö Leijonan tulos ennen veroja oli 10 miljoonaa markkaa ja taseen loppusumma 975 miljoonaa markkaa. Maksutulo kasvoi 19 prosenttia 492 miljoonaa markkaan. Leijonan vastuuvélka oli vuoden lopussa 871 miljoonaa markkaa. Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 38 miljoonaa markkaa. Yhtiön palveluksessa oli vuoden lopussa 14 henkilöä.

Yhtiön osakepääomaa korotettiin 26.1.1998 pidetyssä ylimääräisessä yhtiökokouksessa 70 miljoonasta markasta 120 miljoonaan markkaan. Samalla Postipankki lunasti Keskinäisen Henkivakuutusyhtiö Suomen omistamat Leijonan osakkeet. Muutosten jälkeen Postipankin omistusosuus Leijonasta on 85,8 prosenttia.

PSW KIINTEISTÖMAAILMA OY

PSW Kiinteistömaailma Oy:n liikevoitto oli 1,3 miljoonaa markkaa ja taseen loppusumma 5 miljoonaa markkaa. Yhtiön palveluksessa oli keskimäärin seitsemän henkilöä. PSW Kiinteistömaailma Oy:n yrittäjätajuun kuului tilikauden päättyessä 48 asuntomyymälää ja yksi toimitilojen välitykseen erikoistunut myymälä. Ketjun välityspalkkiolaskutus kasvoi 23 miljoonaa markkaa 81 miljoonaan markkaan. Välitettyjen asuntojen arvo oli noin 1 804 miljoonaa markkaa.

SUOMEN TILILUOTTO OY

Suomen Tililuotto Oy:n liikevaihto oli 39 miljoonaa markkaa ja taseen loppusumma 158 miljoonaa markkaa. Yhtiön palveluksessa oli keskimäärin 38 henkilöä. Yhtiön kannattavuus oli hyvä, ja liikevoitto nousi 8 miljoonasta markasta 12 miljoonaan markkaan. Vakavaraisuus oli tilikauden päättyessä 9,3 prosenttia. Yhtiön myöntämien luottokorttien määrä on noin 270 000 kappaletta.

SUOMEN TILIRAHOITUS OY

Suomen Tilirahoitus Oy:n osakekanta siirtyi Postipankki Oy:n omistukseen 24.10.1997. Yhtiö fuusioidaan vuoden 1998 aikana Suomen Tililuotto Oy:öön.

Suomen Tilirahoitus Oy:n liikevaihto oli 30 miljoonaa markkaa ja taseen loppusumma 159 miljoonaa markkaa. Yhtiön palveluksessa oli keskimäärin 22 henkilöä. Yhtiön kannattavuus oli hyvä, ja liikevoitto nousi 8 miljoonasta markasta 11 miljoonaan markkaan. Vakavaraisuus oli 14,6 prosenttia. Yhtiön myöntämien luottokorttien määrä on noin 65 000 kappaletta.

POSTIPANKIN SIOJITUSRAHASTOYHTIÖT

Leijona Rahastoyhtiö Oy hallinnoi lyhyitä korkosijoituksia tekevää Sijoitusrahasto Leijona-Valtiota, kotimaisia joukkolainasijoituksia tekevää Sijoitusrahasto Leijona-Obligaatiota ja kotimaisiin osakkeisiin erikoistunutta Sijoitusrahasto Leijona-Osaketta. Yhtiön aiempi nimi oli Presta Rahastoyhtiö Oy. Rahastojen yhteenlasketut kokonaisvarat olivat 246 miljoonaa markkaa. Yhtiön palveluksessa oli keskimäärin kuusi henkilöä.

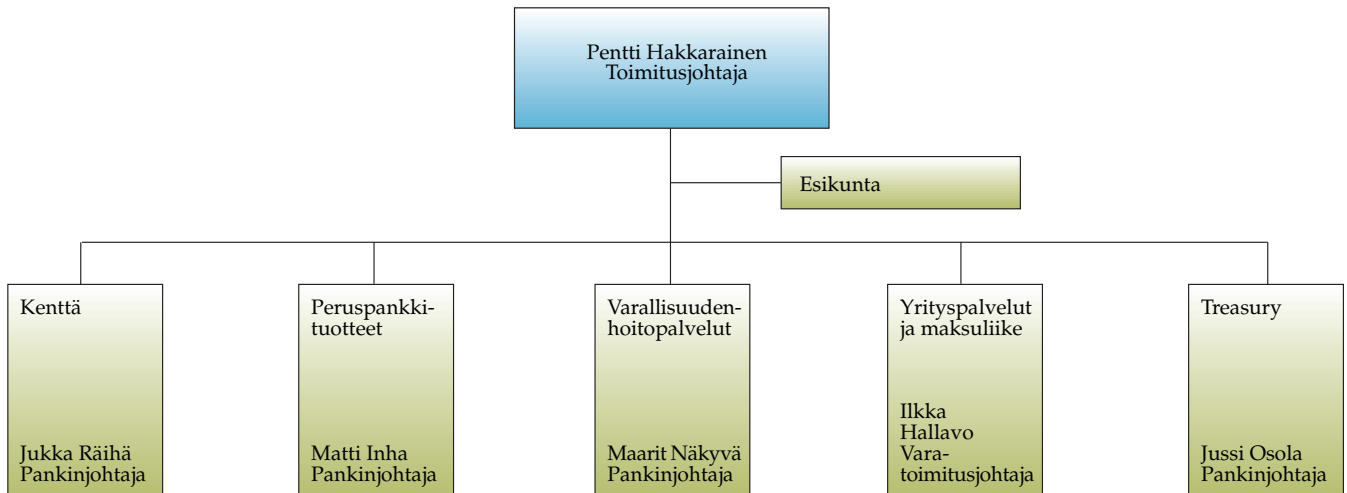
PSP-Rahastoyhtiö Oy hallinnoi erityisesti yritys- ja yhteisöasiakkaille suunnattuja sijoitusrahastoja. Rahastot ovat kotimaisia korkosijoituksia tekevää Sijoitusrahasto PSP-Lyhytkorko ja Sijoitusrahasto PSP-Pitkäkorko, kotimaisiin osakkeisiin erikoistuneet Sijoitusrahasto PSP-Osake ja PSP-Kasvuosake sekä eurooppalaisiin osakkeisiin erikoistunut Sijoitusrahasto PSP-Euro Osake. Rahastojen yhteenlasketut kokonaisvarat olivat 1 129 miljoonaa markkaa. Yhtiön palveluksessa oli keskimäärin kolme henkilöä.

TIETOLEIJONA OY

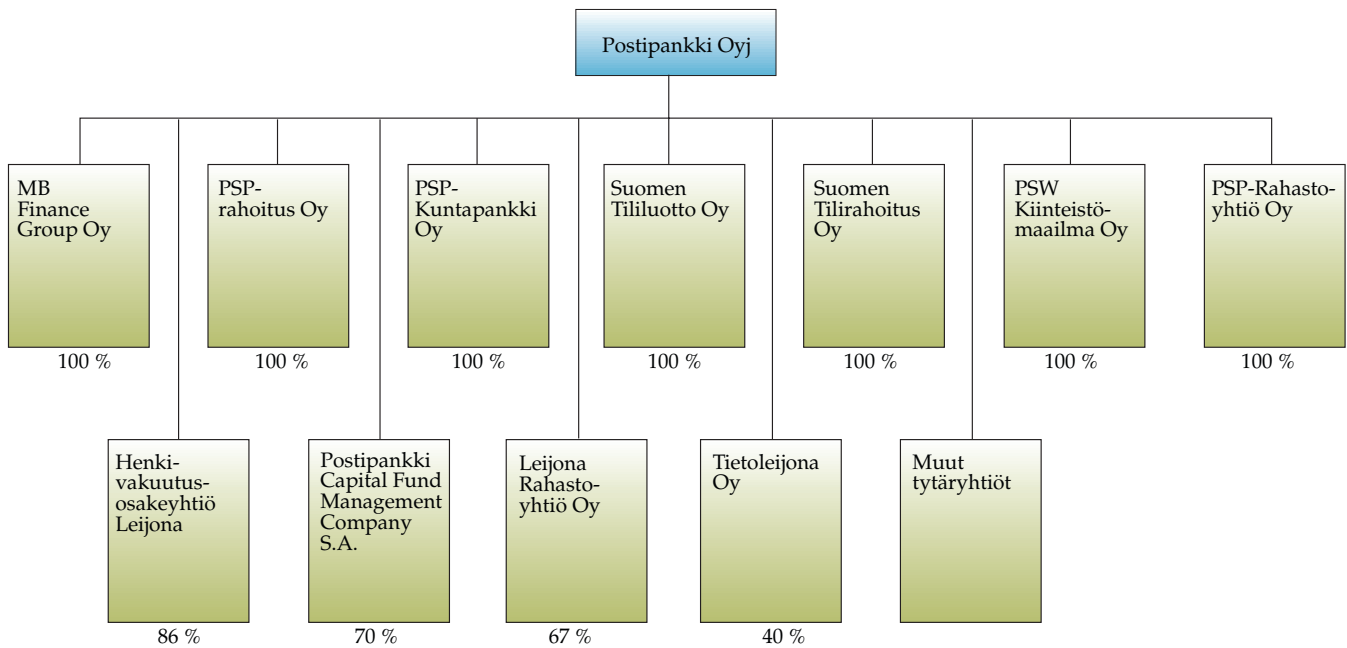
Tietoleijona Oy on Tieto-konsernin ja Postipankin yhdessä omistama tietotekniikan palveluyhtiö, joka vastaa Postipankki-konsernin tietojärjestelmien toteutuksesta ja tuotannosta.

Yhtiön liikevaihto oli 242 miljoonaa markkaa ja liikevoitto oli 18 miljoonaa markkaa. Yhtiön henkilöstön määrä tilivuoden aikana oli keskimäärin 232.

Postipankki Oyj
1.4.1998

Postipankki-konserni
1.2.1998

	1.1. – 31.12.1997		1.1. – 31.12.1996	
Korkotuotot				
Saamisista luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	1 243,0		912,2	
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	2 543,2		2 732,1	
Saamistodistuksista	1 902,1		2 126,6	
Muut korkotuotot	78,7	5 767,0	1,4	5 772,3
Leasingkate		68,3		79,5
Korkokulut				
Veloista luottolaitoksille ja keskuspankeille	1 413,9		1 017,2	
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille	891,5		1 256,3	
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	1 001,7		1 259,1	
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	182,2		222,8	
Pääomasijoituksista	34,9		52,0	
Muut korkokulut	73,3	- 3 597,5	89,3	- 3 896,7
R a h o i t u s k a t e		2 237,8		1 955,1
Osinkotuotot		8,2		8,5
Palkkiotuotot		906,8		959,6
Palkkiokulut		- 137,3		- 140,0
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan kate				
Arvopaperikaupan kate				
Saamistodistuksista	3,6		434,9	
Osakkeista ja osuuksista	10,6		41,3	
Muista	- 216,3	- 202,1	80,0	556,1
Valuuttatoiminnan kate	109,7	- 92,4	106,1	662,2
Muut toimintatuotot		222,2		227,2
Hallintokulut				
Henkilökulut				
Palkkakulut	826,0		850,1	
Eläkekulut	90,6		136,2	
Muut sosiaalikulut	83,0		82,8	
Muut henkilökulut	60,9	1 060,3	57,2	1 126,4
Muut hallintokulut	1 094,2	- 2 154,5	1 038,9	- 2 165,3
Poistot		- 199,5		- 237,5
Muut toimintakulut		- 192,2		- 283,0
Luotto- ja takaustappiot		54,1		- 300,0
Muiden kuin luovutettavaksi tarkoitettujen arvopapereiden arvonlennukset		-		- 91,6
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten voitosta tai tappiosta		15,1		6,6
Liikevoitto		668,2		601,7
Satunnaiset kulut		- 21,0		- 58,0
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		647,2		543,7
Vapaaehtoisten varausten muutos ja poistoero		7,3		- 34,7
Välittömät verot				
Tilikauden ja aikaisempien tilikausien verot	16,6		17,7	
Laskennallisen verovelan muutos	11,0	- 27,6	8,8	- 26,5
Vähemmistön osuus tilikauden voitosta tai tappiosta		- 8,0		- 2,1
Tilikauden voitto		618,8		480,4

	1.1. – 31.12.1997		1.1. – 31.12.1996	
Korkotuotot				
Saamisista luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	1 347,8		1 005,8	
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	2 309,0		2 465,0	
Saamistodistuksista	1 911,9		2 131,7	
Muut korkotuotot	79,4	5 648,1	2,2	5 604,6
Leasingtoiminnan nettotuotot		0,5		1,0
Korkokulut				
Veloista luottolaitoksille ja keskuspankeille	1 410,6		1 010,7	
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille	889,9		1 237,8	
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	925,1		1 154,7	
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	178,0		216,5	
Pääomasijoituksista	34,9		52,0	
Muut korkokulut	73,3	- 3 511,8	89,3	- 3 761,0
Rahoiuskate		2 136,8		1 844,6
Osinkotuotot		29,7		26,4
Palkkiotuotot		867,3		924,6
Palkkiokulut		- 134,4		- 134,7
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan kate				
Arvopaperikaupan kate				
Saamistodistuksista	3,6		434,9	
Osakkeista ja osuuksista	10,7		41,3	
Muista	- 216,3	- 202,0	80,3	556,4
Valuuttatoiminnan kate	112,0	- 90,0	105,2	661,7
Muut toimintatuotot		204,1		205,4
Hallintokulut				
Henkilökulut				
Palkkakulut	750,4		791,3	
Eläkekulut	76,9		126,9	
Sosiaalikulut	76,6		77,6	
Muut henkilökulut	57,0	960,9	53,7	1 049,5
Korvaukset posteille		551,5		556,0
Muut hallintokulut		616,1		529,7
		- 2 128,5		- 2 135,1
Poistot		- 165,3		- 208,3
Muut toimintakulut		- 183,4		- 262,5
Luotto- ja takaustappiot		55,3		- 295,2
Muiden kuin luovutettavaksi tarkoitettujen arvopapereiden arvonlennukset		-		- 117,8
Liikevoitto		591,6		509,0
Satunnaiset kulut		- 21,0		- 58,0
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		570,6		451,0
Vapaaehtoisten varausten muutos ja poistoero				
Muiden varausten muutos		23,3		-
Välittömät verot		- 1,6		- 4,4
Tilikauden voitto		592,3		446,6

VASTAAVA	31.12.1997		31.12.1996	
Käteiset varat				
Kassa	998,1		849,4	
Vaadittaessa maksettavat saamiset keskuspankeilta	1 609,0	2 607,1	1 816,4	2 665,7
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta				
Muut kuin vaadittaessa maksettavat saamiset keskuspankeilta	2 800,1		0,1	
Saamiset luottolaitoksilta				
Vaadittaessa maksettavat	92,3		97,2	
Muut	26 452,4	29 344,8	18 294,5	18 391,8
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä		50 825,6		46 558,0
Leasingkohteet		1 451,0		1 361,1
Saamistodistukset				
Julkisyhteisöiltä	14 373,9		19 691,2	
Muilta	16 788,1	31 162,0	19 725,4	39 416,6
Osakkeet ja osuudet		424,3		172,5
Osakkeet ja osuudet osakkuus- ja tytäryrityksissä				
Luottolaitoksissa	–		–	
Muissa	123,7	123,7	105,4	105,4
Aineettomat hyödykkeet				
Konserniliikearvo	76,9		–	
Muut aineettomat hyödykkeet	224,3	301,2	160,9	160,9
Aineelliset hyödykkeet				
Maa-alueet ja rakennukset				
Omassa käytössä olevat	1 192,3		1 149,3	
Muut	1 523,5	2 715,8	1 624,7	2 774,0
Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet				
Omassa käytössä olevat	169,9		163,0	
Muut	365,0	534,9	407,4	570,4
Koneet ja kalusto		190,8		174,4
Muut aineelliset hyödykkeet		7,9		7,5
Muut varat				
Maksujenvälityssaamiset	20,2		700,7	
Takaussaamiset	138,0		155,5	
Muut	1 543,1	1 701,4	1 144,8	2 001,0
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot				
Korot	2 871,9		2 721,1	
Muut	995,6	3 867,5	1 408,4	4 129,5
		125 258,0		118 488,7

Luvut miljoonina markkoina

VASTATTAVAA	31.12.1997		31.12.1996	
Vieras pääoma:				
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille				
Keskuspankeille		2 866,5		8 510,3
Luottolaitoksille				
Vaadittaessa maksettavat	247,9		226,6	
Muut	24 665,3	24 913,1	18 090,7	18 317,3
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille				
Talletukset				
Vaadittaessa maksettavat	45 937,4		43 466,5	
Muut	4 156,0	50 093,4	5 213,0	48 679,5
Muut velat		5 366,2		8 992,4
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat				
Joukkovelkakirjalainat		3 674,1		3 912,2
Muut		23 168,4	26 842,5	16 799,0
Muut velat				
Maksujenvälitysvelat		1 777,5		1 380,4
Muut		2 759,8	4 537,3	2 145,3
Siirtovelat ja saadut ennakot				
Korot		1 034,7		1 041,9
Muut		1 582,2	2 616,9	1 288,3
Pakolliset varaukset				
Muut pakolliset varaukset			34,3	110,5
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla			3 322,0	2 868,3
Laskennallinen verovelka			73,3	60,1
Vähemmistöosuus			67,3	190,8
Oma pääoma:				
Sidottu oma pääoma:				
Osakepääoma	630,0		630,0	
Vararahasto	1 710,3		1 710,3	
Pääomasijoitukset	700,0	3 040,3	903,0	3 243,3
Vapaa oma pääoma:				
Aikaisempien tilikausien voitto tai tappio	444,7		39,8	
Vapaaehtoisista varauksista ja poistoerosta omaan pääomaan siirretty osuus	421,3		428,6	
Tilikauden voitto	618,8	1 484,9	480,4	948,9
			125 258,0	118 488,7
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET				
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset				
Vekselivastuut		620,2		519,4
Takaukset ja pantit		8 898,4	9 518,6	8 892,3
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset			15 864,4	11 180,4
			25 382,9	20 592,0

Luvut miljoonina markkoina

VASTAAVA	31.12.1997		31.12.1996	
Käteiset varat				
Kassa	998,1		849,3	
Vaadittaessa maksettavat saamiset keskuspankeilta	1 609,0	2 607,1	1 816,4	2 665,7
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta				
Muut kuin vaadittaessa maksettavat saamiset keskuspankeilta	2 800,0		0,0	
Saamiset luottolaitoksilta				
Vaadittaessa maksettavat	80,3		92,3	
Muut	30 227,1	33 107,4	20 587,1	20 679,4
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä		47 122,6		43 163,5
Leasingkohteet		7,1		58,9
Saamistodistukset				
Julkisyhteisöiltä	14 333,1		19 676,4	
Muilta	16 867,2	31 200,3	19 731,9	39 408,2
Osakkeet ja osuudet		386,9		170,2
Osakkeet ja osuudet konsernin osakkuusyrityksissä				
Luottolaitoksissa	–		–	
Muissa	49,9	49,9	47,3	47,3
Osakkeet ja osuudet konserniyrityksissä				
Luottolaitoksissa	369,7		249,7	
Muissa	282,1	651,8	178,2	427,9
Aineettomat hyödykkeet		217,6		156,2
Aineelliset hyödykkeet				
Maa-alueet ja rakennukset				
Omassa käytössä olevat	1 070,1		1 149,3	
Muut	755,5	1 825,6	759,7	1 909,0
Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet				
Omassa käytössä olevat	252,1		250,1	
Muut	970,9	1 223,0	889,0	1 139,1
Koneet ja kalusto		159,2		145,9
Muut aineelliset hyödykkeet		7,8		7,4
		3 215,5		3 201,5
Muut varat				
Maksujenvälityssaamiset	20,2		700,7	
Takaussaamiset	138,0		155,5	
Muut	1 531,7	1 689,9	1 134,4	1 990,6
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot				
Korot	2 863,2		2 707,3	
Muut	969,7	3 832,8	1 356,2	4 063,5
		124 089,0		116 032,8

Luvut miljoonina markkoina

VASTATTAVAA

31.12.1997

31.12.1996

Vieras pääoma:						
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille						
		2 866,5		8 510,3		
Keskuspankeille						
Luottolaitoksille	336,2			289,2		
Vaadittaessa maksettavat		24 963,5	27 830,0	18 002,9	18 292,1	26 802,4
Muut	24 627,3					
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille						
Talletukset						
Vaadittaessa maksettavat	45 965,1	50 121,1	55 380,5	43 478,9	48 701,9	57 605,3
Muut	4 156,0	5 259,4		5 223,0	8 903,4	
Muut velat						
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat						
Joukkovelkakirjalainat		3 202,8	26 342,8	3 234,9	3 234,9	19 051,0
Muut		23 140,0		15 816,1	15 816,1	
Muut velat						
Maksujenvälitysvelat		1 777,5		1 380,4	1 380,4	
Muut		2 732,0	4 509,5	2 132,6	2 132,6	3 513,0
Siirtovelat ja saadut ennakot						
Korot		1 012,6		1 008,7	1 008,7	
Muut		1 502,5	2 515,1	1 223,6	1 223,6	2 232,3
Pakolliset varaukset						
Muut pakolliset varaukset			30,0			107,0
Vapaaehtoiset varaukset ja poistoero						
Yleinen tappiovaraus		238,8		238,8	238,8	
Muut vapaaehtoiset varaukset		-	238,8	23,3	23,3	262,1
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla						
			3 302,0			2 833,3
			120 148,8			112 406,4
Oma pääoma:						
Sidottu oma pääoma:						
Osakepääoma	630,0			630,0		
Vararahasto	1 646,8			1 646,8		
Pääomasijoitukset	700,0	2 976,8		903,0	3 179,8	
Vapaa oma pääoma:						
Aikaisempien tilikausien voitto	371,0			-		
Tilikauden voitto	592,3	963,3	3 940,2	446,6	446,6	3 626,5
			124 089,0			116 032,8
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET						
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset						
Vekselivastuut		620,2		519,4	519,4	
Takaukset ja pantit		9 025,9	9 646,0	9 285,3	9 285,3	9 804,7
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset						
			15 158,9			9 924,9
			24 804,9			19 729,6

Luvut miljoonina markkoina

Tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain ja luottolaitostoiminnasta annetun lain säännösten ja Rahoitustarkastuksen tilinpäätösmääräysten 57/420/96 ja 61/420/96 mukaisesti.

KONSERNITILINPÄÄTÖS

Konsernitilinpäätös sisältää Postipankki Oyj:n ja sen suoraan tai välillisesti omistamien koti- ja ulkomaisten tytär- ja osakkuusyhtiöiden tilinpäätökset.

Luotto- ja rahoituslaitostoimintaa harjoittavien tytäryhtiöiden sekä sijoituspalvelu- ja rahastoyhtiötoimintaa harjoittavien ja konsernille palveluja tuottavien tytäryhtiöiden tilinpäätökset on yhdistetty konsernitilinpäätökseen rivi riviltä. Muiden tytäryhtiöiden tilinpäätökset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

Osakkuusyhtiöinä on käsitelty yhtiöt, joiden osakkeiden tuottamasta äänimäärästä konserni omistaa 20–50 prosenttia. Osakkuusyhtiöiden tilinpäätökset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

Konsernitilinpäätöksen ulkopuolelle on jätetty ne pienet kiinteistö- ja elinkeinotytär- ja osakkuusyhtiöt, joiden taseiden loppusumma on alle 60 miljoonaa markkaa. Lisäksi Rahoitustarkastuksen luvalla on jätetty yhdistelemättä konsernitilinpäätöksen lisäliitetietojen kohdassa 4 mainitut yhtiöt. Yhtiöiden pois jättäminen ei vaikuta konsernitilinpäätöksen antamaan oikeaan ja riittävään kuvaan konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Konsernin sisäiset tuotot ja kulut, saamiset ja velat sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Konsernin keskinäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmän mukaisesti. Tytäryhtiöosakkeiden hankintameno on vähennetty hankintahetken omia pääomia vastaan. Eliminoinnissa syntyneet erot on kirjattu asianomaisiin tase-eriin. Vähemmistölle kuuluva osuus tytäryhtiöiden omista varoista on erotettu omaksi eräkseen konsernitaseessa. Erä koostuu pääasiassa kiinteistötytäryhtiöiden vähemmistö-osuuksista.

Konserniin kuuluvat yhtiöt ja niissä tilikauden aikana tapahtuneet muutokset on eritelty liitetiedoissa 36 ja konsernin lisäliitetietojen kohdassa 2.

ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISET ERÄT

Konsernin ulkomaan rahan määräiset varat, velat ja sitoumukset on muutettu Suomen markkoiksi tilinpäätöspäivän Suomen Pankin keskikurssiin. Mikäli ulkomaan rahan määräiset saamiset tai velat on sidottu tiettyyn kurssiin, ne on muutettu Suomen rahaksi tämän kurssin mukaisesti. Saami-

set ja velat, joihin liittyy valuutanvaihtosopimus, on kirjattu alkuperäisen valuutan mukaiseen kurssiin.

Arvostuksessa syntyneet kurssierot sisältyvät tuloslaskelmassa valuuttatoiminnan katteeseen.

Konsolidoinnissa syntyneet muuntoerot on merkitty omaan pääomaan.

SAAMISET JA VELAT

Saamiset ja velat on merkitty kirjanpitoon sen määräisenä, mikä niistä on hankintahetkellä maksettu ja saatu. Jos saamisesta tai velasta on maksettu tai saatu enemmän tai vähemmän kuin sen nimellisarvo, erotus on jaksotettu sopimusajalle korkotuotoksi tai -kuluksi. Vastaerä on kirjattu saamisen tai velan muutokseksi.

Jos saamisen todennäköinen arvo on alempi kuin kirjanpitoarvo, erotus on kirjattu kohdassa Luotto- ja takaustappiot esitetyllä tavalla.

Johdannaissopimuksista taseeseen merkityt erät on selvitetty kohdassa Johdannaissopimukset.

LEASINGKOHTEET

Leasingsopimukset on merkitty taseeseen hankintamenon määräisinä vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on tehty leasingvuokrien pääomapalautusten määräisinä. Leasingvuokratuotot, leasingkohteista tehdyt poistot ja lisäpoistot sekä leasingkohteiden luovutusvoitot ja -tappiot on kirjattu emoyhtiön tilinpäätöksessä tuloslaskelman erään Leasingtoiminnan nettotuotot. Konsernitilinpäätöksessä leasingkate sisältää leasingkohteiden vuokratuotot, luovutusvoitot ja suunnitelman mukaiset poistot. Leasingkohteiden lisäpoistot ja leasingomaisuuden luovutustappiot on kirjattu tuloslaskelman erään Luotto- ja takaustappiot.

SAAMISTODISTUKSET

Saamistodistuksia ovat mm. sijoitus-, kunta- ja yritystodistukset, valtion velkasitoumukset, obligaatiot, debentuurit ja muut joukkovelkakirjat.

Luovutettavaksi tarkoitetut

Luovutettavaksi tarkoitettuihin saamistodistuksiin on kirjattu saamistodistukset, jotka on hankittu konsernin omistukseen kaupankäyntitarkoitusta varten. Saamistodistukset on arvostettu tilinpäätöksessä hankintahintaan tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan. Todennäköisenä luovutus-

hintana pidetään tilinpäätöspäivän noteerausta tai pääoma- ja korkovirtojen markkinakorolla diskontattua nykyarvoa. Luovutettavaksi tarkoitettujen saamistodistusten myyntivoitot ja -tappiot sekä arvostustulos on kirjattu arvopaperikaupan katteeseen. Saamistodistusten hankintahinnan ja nimellisarvon erotus, mikäli se on olennainen, on jaksotettu korkotuotoksi tai sen vähennykseksi.

Muut kuin luovutettavaksi tarkoitettut

Muihin kuin luovutettavaksi tarkoitettuihin saamistodistuksiin kirjataan saamistodistukset, jotka on tarkoitettu pidettäväksi niiden eräpäivään saakka. Saamistodistukset on arvostettu tilinpäätöksessä hankintahintaan tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan, jos se on hankintahintaa pysyvästi alempi. Ero on kirjattu kuluksi tuloslaskelman erään Muiden kuin luovutettavaksi tarkoitettujen arvopapereiden arvonalennukset. Saamistodistusten hankintahinnan ja nimellisarvon erotus on jaksotettu korkotuotoksi tai sen vähennykseksi.

ARVOPAPEREIDEN OSTO- JA MYYNTISOPIMUKSET

Velvoittavin takaisinmyyntiehdoin ostettujen arvopapereiden ostohinta on kirjattu saamiseksi sopimuspuolen mukaiseen tase-erään. Takaisinmyyntihinnan ja ostohinnan erotus on kirjattu korkotuotoksi ja siirtosaamiseksi sopimuksen voimassaoloaikana.

Velvoittavin takaisinostoehdoin myytyjen arvopapereiden myyntihinta on kirjattu velaksi sopimuspuolen mukaiseen tase-erään. Takaisinostohinnan ja myyntihinnan erotus on jaksotettu korkokuluksi ja siirtovelaksi sopimuksen voimassaoloaikana. Takaisinostovelvollisuuksin myydyt arvopaperit on sisällytetty alkuperäiseen tase-erään sopimuksesta huolimatta.

OSAKKEET

Luovutettavaksi tarkoitettut

Luovutettavaksi tarkoitettuihin osakkeisiin on kirjattu kaupankäynti- tai sijoitustarkoituksessa hankitut osakkeet ja osuudet, saamisen vakuutena olleet sekä asiakkaan liiketoiminnan tervehdyttämiseksi hankitut osakkeet ja osuudet. Osakkeet on arvostettu hankintahintaan tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan. Osakkeista saadut myyntivoitot ja -tappiot sekä arvostustulos on kirjattu arvopaperikaupan katteeseen. Saamisen vakuutena olleiden ja asiakkaan liiketoiminnan tervehdyttämiseksi hankittujen osakkeiden myynti- ja arvostustappiot on käsitelty luottotappioina ja niiden oikaisuna.

Muut kuin luovutettavaksi tarkoitettut

Muiksi kuin luovutettaviksi tarkoitetuiksi osakkeiksi on luokiteltu tytär- ja osakkuusyhtiöiden osakkeet sekä sellaisten yhtiöiden osakkeet ja osuudet, jotka ovat tarpeen konsernin tarvitsemien palvelujen hankkimiseksi. Osakkeet on arvostettu hankintahintaan tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan, jos se on hankintahintaa pysyvästi alempi. Arvostus on kirjattu kuluksi tuloslaskelman erään Muiden kuin luovutettavaksi tarkoitettujen arvopapereiden arvonalennukset.

AINEELLISET JA AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet on arvostettu hankintahintaan tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan, mikäli se on hankintahintaa pysyvästi alempi. Arvostus on kirjattu kuluksi tuloslaskelman erään Muiden kuin luovutettavaksi tarkoitettujen arvopapereiden arvonalennukset. Saamisen vakuutena olleiden kiinteistöyhteisöjen osakkeiden hankintahinnan ja todennäköisen luovutushinnan pysyvä ero on kirjattu luottotappioksi.

Kiinteistöt on merkitty taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyt hankintamenon määräisinä. Muussa kuin omassa käytössä olevien kiinteistöjen kirjanpitoarvon ja sitä pysyvästi alemman todennäköisen luovutushinnan ero on kirjattu poistoihin.

Muut aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyt hankintamenon määräisinä.

Suunnitelman mukaiset poistot on määritelty taloudelliseen käyttökään perustuvina tasapoistoina. Poistoajat ovat rakennusten ja rakennelmien osalta 20–40 vuotta ja koneiden ja kaluston osalta 4–10 vuotta. Muut pitkävaikutteiset menot on poistettu vaikutusaikanaan.

PÄÄOMASIJOTUKSET

Luottolaitoslain 36 §:n (30.12.1993/1607) mukaan pääomasijoitukset kirjataan omana eränään sidottuun omaan pääomaan. Pääomasijoitukselle voidaan maksaa korkoa vain voitonjakokelpoisista varoista. Tällaiselle lainalle ei saa asettaa vakuutta eikä sitä voida irtisanoa. Pääomasijoitus voidaan maksaa takaisin vain Rahoitustarkastuksen luvalla edellyttäen, että pankin tai sen konsernin vakavaraisuus ei takaisinmaksun johdosta laske alle luottolaitostoiminnasta annetussa laissa säädetyn määrän, tilinpäätöksen liitetiedot kohta 32.

VARAUKSET

Pakolliset varaukset

Pakollisina varauksina on kirjattu sellaiset vastaiset yksilöitävissä olevat kulut, joiden syntyminen on todennäköistä tai varmaa, mutta joiden määrä ja syntymisajankohta ovat vielä epävarmoja. Varaukset eivät sisällä tase-erien arvostukseen liittyviä eriä, vaan ne on kirjattu kyseisten tase-erien vähennykseksi, tilinpäätöksen liitetiedot kohta 38.

Vapaaehtoiset varaukset

Vapaaehtoisia varauksia käytetään tilinpäätös- ja verosuunnittelussa. Vapaaehtoisten varausten määrä tai muutos eivät kuvaa konsernin riskejä. Emoyhtiön taseessa ja tuloksessa esitetyt varaukset sisältävät myös piilevän verovelan. Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset on jaettu omaan pääomaan ja verovelkaan. Verovelkaa ei ole kuitenkaan vähennetty, jos konserniyhtiöllä on vahvistettuja tappioita.

JÄRJESTÄMÄTTÖMÄT SAAMISET JA MUUT NOLLAKORKOISET SAAMISET

Saaminen on luettu järjestämättömäksi, kun sen pääoma tai korko on ollut erääntyneenä ja maksamattomana kolme kuukautta. Saamiset konkurssiin asetetuilta yrityksiltä on merkitty järjestämättömäksi konkurssiin asettamispäivänä. Pankkitakaus on merkitty järjestämättömäksi kun pankki on suorittanut siitä maksun.

Tilinpäätöshetkellä järjestämättömäksi merkittyjen saamisten maksamattomia korkoja ei ole tuloutettu. Muihin nollakorkoisiin saamisiin on luokiteltu saamiset, joista ei missään muodossa saada tuottoa ja joiden korottomuus perustuu sopimukseen.

LUOTTO- JA TAKAUSTAPPIOT

Luotto- ja takaustappioihin on merkitty taseen eristä Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta ja Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sekä taseen ulkopuolisista sitoumuksista kirjattut kohdistetut luottotappiovaraukset ja toteutuneet luottotappiot. Luottotappioihin on merkitty myös asiakkaan rahoittamisesta syntyneen saamisen sijaan tulleen omaisuuden hankintahinnan ja sitä alemman tilinpäätöshetken todennäköisen luovutusarvon erotus sekä tällaisen omaisuuden luovutustappiot. Luottotappioiden vähennykseksi on merkitty takaisin saadut määrät toteutuneina luottotappioina aikaisemmin

poistetuista saamisista, kohdistettujen luottotappiovarausten peruutukset sekä saamisen sijaan tulleen omaisuuden luovutusvoitot.

Tappio on kirjattu kohdistettuna luottotappiovarauksena, kun velallisen ja takaajan maksukyvyttömyyttä ei ole viranomaistoimin erikseen todettu, mutta saaminen on merkitty järjestämättömäksi ja saamisen vakuutena olevan pantin todennäköinen luovutusarvo ei riitä kattamaan saamisen määrää. Luottotappio on kirjattu toteutuneena tappiona kun viranomaisen on antanut asiakkaan maksukyvyttömyydestä päätöksen.

Sekä kohdistetut luottotappiovaraukset että toteutuneet luottotappiot on vähennetty saamiskohtaisesti taseesta. Siten kaikki tilinpäätöksessä saamia koskevat tiedot ovat nettolukuja.

SATUNNAISET ERÄT

Satunnaisiin kuluihin on merkitty eläkesäätiölle suoritettu kannatusmaksu, jolla on katettu aikaisempien vuosien eläkevastuuta, tilinpäätöksen liitetiedot kohta 37.

JOHDANNAISSOPIMUKSET

Pääosa johdannaissopimuksista on käsitelty muussa kuin suojaamistarkoituksessa tehtyinä sopimuksina ja arvostettu markkinahintaan. Niistä aiheutuneet tuotot ja kulut on kirjattu arvopaperikaupan katteeseen lukuun ottamatta koronvaihtosopimuksista saatujen ja maksettujen korkojen korkoeroa, joka on kirjattu rahoituskatteeseen.

Suojaavina sopimuksina on käsitelty pääsääntöisesti vain yksittäisiä sopimuksia suojaavat johdannaiset. Suojaamistarkoituksessa tehtyjen sopimusten tuotot ja kulut on kirjattu niiden tuloserien lisäykseksi tai vähennykseksi, joihin suojattavien tase-erien tuotot ja kulut kirjataan. Arvonmuutokset on käsitelty suojattavien tase-erien arvonmuutoksia vastaavalla tavalla.

Valuuttasidonnaisista johdannaissopimuksista syntyneet tuotot ja kulut on merkitty valuuttatoiminnan katteeseen. Valuuttatermiinien termiinikurssin ja avistakurssin välisestä erosta aiheutuvat tuotot tai kulut on jaksotettu korkoina sopimusten juoksuajalle.

Johdannaissopimuksista taseeseen kirjattavat erät on sisällytetty siirtosaamisiin ja siirtovelkoihin.

Liitetiedot on esitetty Rahoitustarkastuksen määräämässä järjestyksessä

1. Saamistodistukset (vastaavissa) ja yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat (vastattavissa) vaadetyypeittäin
2. Saamisten ja velkojen maturiteettijakauma tase-erittäin
3. Omaisuus- ja velkaerien jakaantuminen koti- ja ulkomaan rahan määräisiin eriin
4. Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä eriteltyinä sektoreittain ja niihin kohdistetut luottotappiovaraukset
5. Muiden kuin luovutettavaksi tarkoitettujen saamistodistusten ja muiden saamisten nimellisarvon ja kirjanpitoarvon erotus
6. Järjestämättömät ja muut nollakorkoiset saamiset
7. Saamiset, joilla on huonompi etuoikeus kuin velallisen muilla veloilla
8. Hallinto- ja valvontaelinten jäsenten saamat luotot ja takaukset
9. Leasingkohteet eriteltyinä
10. Arvopaperit omaisuuslajeittain jaoteltuina julkisesti noteerattuihin ja muihin arvopapereihin sekä osakelainauksen kohteena olevat arvopaperit
11. Arvopapereiden yhteenlaskettu markkina-arvojen ja kirjanpitoarvojen erotus
12. Pitkäaikaiset osakeomistukset eriteltyinä
13. Muiden kuin luovutettavaksi tarkoitettujen osakkeiden sekä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden lisäykset ja vähennykset
14. Kiinteistöomistukset eriteltyinä
15. Maksamatta jääneen saamisen vakuutena ollut sekä asiakkaan liiketoiminnan tervehdyttämiseksi hankittu omaisuus
16. Omasta ja muiden puolesta vakuudeksi annettu omaisuus sekä velat ja sitoumukset, joiden vakuudeksi ne on annettu sekä omaisuus, joka on myyty sitovin takaisinostoehdoin
17. Velkojen nimellisarvon ja kirjanpitoarvon erotus
18. Luottolaitoksen liikkeeseen laskemat optio- ja vaihtovelkakirjalainat
19. Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla
20. Oman pääoman erien lisäykset ja vähennykset tilikauden aikana
21. Tuotot sekä henkilöstö toimialoittain ja markkina-alueittain
22. Leasingtoiminnan nettotuotot eriteltyinä (emoyhtiö)
23. Muut toimintatuotot ja muut toimintakulut eriteltyinä
24. Luotto- ja takaustappiot sekä muiden kuin luovutettavaksi tarkoitettujen arvopapereiden arvonalennukset, eriteltyinä
25. Hallinto- ja valvontaelinten jäsenten saamat palkat ja palkkiot sekä heidän osalta syntyvät tai tehdyt eläkesitoumukset
26. Taseen ulkopuoliset sitoumukset eriteltyinä
27. Leasingvastuut
28. Eläkevastuut
29. Luottolaitoksen harjoittama notariaattoiminta
30. Henkilöstön lukumäärä
31. Erilajiset osakkeet ja osuudet sekä omat osakkeet ja osuudet
32. Pääomasijoitusten ehdot
33. Suurimmat osakkaat, osakkaiden tai jäsenten lukumäärä ja johdon omistus
34. Muilta konserni- ja osakkuusyrittäyksiltä saadut rahoitustuotot ja niille suoritettut rahoituskulut
35. Saamiset muilta konserni- ja osakkuusyrittäyksiltä samoin kuin velat niille, tase-erien mukaan eriteltyinä, sekä muille konserni- ja osakkuusyrittäyksille annetut takaukset
36. Omistukset konserni- ja osakkuusyrittäyksissä
37. Satunnaiset kulut
38. Pakolliset varaukset

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LISÄLIITETIEDOT

1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteiden ja menetelmien muutokset
2. Muutokset konsernin rakenteessa
3. Rahoitustarkastuksen antama poikkeuslupa
4. Konsernitilinpäätöksen yhdistelemättä jätetyt tytär- ja osakkuusyrittäykset
5. Osakkuusyrittäysten ja tytäryrittäysten, jotka eivät ole luotto- tai rahoituslaitoksia tai palveluyrittäyksiä, yhdistelyssä konsernitilinpäätöksen noudatetut laskentaperiaatteet
6. Tietoja konsernitilinpäätöksen yhdisteltyjen tytäryrittäysten, jotka eivät ole luotto- tai rahoituslaitoksia tai palveluyrittäyksiä, ja muiden konserniin kuuluvien yrittäysten suhteiden arvioimiseksi
7. Ulkomaisten tytär- ja osakkuusyrittäysten tilinpäätösten yhdistelemisessä konsernitilinpäätöksen noudatetut muunto-perusteet ja muuntoeron määrä
8. Keskinäisen omistuksen eliminoinnissa syntyvän eliminointieron kokonaismäärä ja sen kirjaamista koskevat periaatteet
9. Konserniyrittäysten omistamien omien osakkeiden ja osuuksien yhteenlaskettu määrä ja kirjanpitoarvo

1. Saamistodistukset (vastaavissa) ja yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat (vastattavissa) vaadetyypeittäin

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.1997	31.12.1996	31.12.1997	31.12.1996
Vastaavaa				
Sijoitustodistukset	3 443,7	4 377,5	3 443,2	4 377,5
Yritystodistukset	845,2	61,3	845,2	61,3
Valtion velkasitoumukset	2 499,9	8 879,4	2 471,3	8 846,8
Kuntatodistukset	-	-	-	-
Saamistodistukset, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	245,2	139,2	225,2	119,2
Vaihtovelkakirjalainat	11,9	42,5	11,9	42,5
Optiolainat	-	-	-	-
Muut joukkovelkakirjalainat	23 364,8	20 630,8	23 452,1	20 675,0
Muut	751,3	5 286,0	751,3	5 286,0
Yhteensä	31 162,0	39 416,6	31 200,3	39 408,2
Vastattavaa				
Sijoitustodistukset	23 168,4	16 799,0	23 140,0	15 816,1
Joukkovelkakirjalainat	3 674,1	3 912,2	3 202,8	3 234,9
Muut	-	-	-	-
Yhteensä	26 842,5	20 711,2	26 342,8	19 051,0

2. Saamisten ja velkojen maturiteettijakauma tase-erittäin

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.1997	31.12.1996	31.12.1997	31.12.1996
Saamiset				
<i>Alle 3 kuukautta</i>				
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	19 885,6	11 763,3	21 587,4	12 446,0
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-	-	-	-
Vaadittaessa maksettavat	-	-	-	-
Muut	8 995,6	7 640,1	8 367,4	7 273,1
Saamistodistukset	3 727,1	9 483,9	3 705,0	9 473,1
<i>3-12 kuukautta</i>				
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	8 622,3	5 927,6	9 234,0	6 334,1
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	6 268,2	5 546,7	5 647,5	4 959,9
Saamistodistukset	6 932,2	15 934,0	6 999,5	15 911,6
<i>1-5 vuotta</i>				
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	741,9	578,3	1 528,6	1 192,6
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	20 492,0	19 713,6	18 964,8	18 260,2
Saamistodistukset	15 222,9	12 062,3	15 220,9	12 109,6
<i>Yli 5 vuotta</i>				
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	95,0	122,6	757,4	706,8
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	15 069,8	13 657,6	14 142,9	12 670,3
Saamistodistukset	5 279,8	1 936,3	5 274,8	1 913,9
Velat				
<i>Alle 3 kuukautta</i>				
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	21 928,0	22 078,5	21 978,4	22 141,2
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	53 939,8	54 098,3	53 896,2	54 073,1
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	11 677,7	10 803,8	11 591,3	9 846,2
<i>3-12 kuukautta</i>				
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	5 378,6	4 327,2	5 378,6	4 274,3
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 189,3	3 190,2	1 188,1	3 187,2
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	12 561,1	6 615,1	12 448,1	6 433,2
<i>1-5 vuotta</i>				
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	465,8	408,0	465,8	373,0
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	203,3	214,9	170,8	179,8
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	2 517,4	3 214,8	2 242,1	2 723,6
<i>Yli 5 vuotta</i>				
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	7,3	13,9	7,3	13,9
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	127,2	168,4	125,5	165,2
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	86,3	77,5	61,3	48,0

Muiden kuin määräaikaisten talletusten maturiteettiluokitus on alle 3 kuukautta.

3. Omaisuus- ja velkaerien jakaantuminen koti- ja ulkomaan rahan määräisiin eriin

	31.12.1997		31.12.1996	
	FIM	Ulkomaan raha	FIM	Ulkomaan raha
Konserni				
Vastaavaa				
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	6 220,1	23 124,6	1 378,8	17 013,0
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	40 391,6	10 434,0	38 875,6	7 682,4
Saamistodistukset	19 662,6	11 499,4	29 646,1	9 770,5
Muu omaisuus	11 535,6	2 390,0	11 947,6	2 174,7
Yhteensä	<u>77 810,0</u>	<u>47 448,0</u>	<u>81 848,1</u>	<u>36 640,6</u>
Vastattavaa				
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	3 873,8	23 905,9	9 455,3	17 372,4
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	51 359,1	4 100,6	54 769,5	2 902,3
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	21 304,1	5 538,4	17 493,9	3 217,3
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	422,6	2 899,4	440,3	2 428,0
Muut velat	5 429,3	1 798,2	4 883,0	973,0
Yhteensä	<u>82 388,9</u>	<u>38 242,4</u>	<u>87 042,0</u>	<u>26 893,1</u>
Emoyhtiö				
Vastaavaa				
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	9 982,8	23 124,6	3 670,5	17 008,9
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	36 765,9	10 356,7	35 526,1	7 637,3
Saamistodistukset	19 700,8	11 499,4	29 637,7	9 770,5
Muu omaisuus	10 271,7	2 387,0	10 614,1	2 167,6
Yhteensä	<u>76 721,2</u>	<u>47 367,7</u>	<u>79 448,5</u>	<u>36 584,4</u>
Vastattavaa				
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	3 924,2	23 905,8	9 472,9	17 329,5
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	51 279,9	4 100,6	54 703,0	2 902,3
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	20 804,4	5 538,4	15 833,6	3 217,3
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	402,6	2 899,4	405,3	2 428,0
Muut velat	5 226,4	1 798,2	4 772,3	973,0
Yhteensä	<u>81 637,6</u>	<u>38 242,3</u>	<u>85 187,1</u>	<u>26 850,2</u>

4. Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä eriteltyinä sektoreittain ja niihin kohdistetut luottotappiovaraukset

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.1997	31.12.1996	31.12.1997	31.12.1996
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä				
Yritykset	18 226,8	16 478,5	16 673,1	14 924,6
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	295,4	335,7	295,4	335,6
Julkisyhteisöt	2 136,8	2 154,2	1 048,9	1 110,4
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	2 846,3	2 506,1	2 342,0	2 076,0
Kotitaloudet	22 236,1	22 060,2	21 740,6	21 699,6
Ulkomaat	5 084,2	3 023,3	5 022,5	3 017,3
Yhteensä	<u>50 825,6</u>	<u>46 558,0</u>	<u>47 122,6</u>	<u>43 163,5</u>
Luottoihin kohdistetut luottotappiovaraukset				
Kohdistetut luottotappiovaraukset tilikauden alussa	419,7	358,7	415,2	352,0
+ Tilikauden aikana tehdyt uudet varaukset	51,6	181,8	48,7	178,4
- Tilikauden aikana peruutetut varaukset	84,0	74,7	82,0	73,9
- Tilikauden aikana toteutuneet luottotappiot, joista on aikaisemmin tehty kohdistettu luottotappiovaraus	51,4	46,0	50,5	41,3
Kohdistetut luottotappiovaraukset tilikauden lopussa	<u>336,0</u>	<u>419,7</u>	<u>331,5</u>	<u>415,2</u>

5. Muiden kuin luovutettavaksi tarkoitettujen saamistodistusten ja muiden saamisten nimellisarvon ja kirjanpitoarvon erotus

	31.12.1997		31.12.1996	
	Nimellisarvon ja sitä alemman kirjanpitoarvon erotus	Kirjanpitoarvon ja sitä alemman nimellisarvon erotus	Nimellisarvon ja sitä alemman kirjanpitoarvon erotus	Kirjanpitoarvon ja sitä alemman nimellisarvon erotus
Konserni				
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	–	–	–	–
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	–	1,3	–	–
Saamistodistukset, muut kuin luovutettavaksi tarkoitettut *)	18,6	640,9	29,1	222,1
Emoyhtiö				
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	–	–	–	–
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	–	–	–	–
Saamistodistukset, muut kuin luovutettavaksi tarkoitettut *)	18,4	639,9	28,5	221,8

*) Saamistodistusten markkina-arvo ylittää niiden kirjanpitoarvon

6. Järjestämättömät ja muut nollakorkoiset saamiset

	31.12.1997			31.12.1996
	Järjestämättömät saamiset	Muut nollakorkoiset saamiset	Yhteensä	Yhteensä
Konserni				
Yritykset	152,3	86,6	238,8	378,0
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	–	0,1	0,1	0,1
Julkisyhteisöt	0,2	–	0,2	0,1
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	13,2	11,0	24,2	61,3
Kotitaloudet	354,5	8,6	363,1	457,0
Ulkomaat	13,8	8,7	22,6	114,9
Yhteensä *)	534,0	114,9	648,9	1 011,5
Emoyhtiö				
Yritykset	149,4	86,6	236,0	371,7
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	–	0,1	0,1	0,1
Julkisyhteisöt	–	–	–	–
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	13,2	11,0	24,2	60,9
Kotitaloudet	345,9	7,2	353,1	445,8
Ulkomaat	13,8	3,2	17,1	108,9
Yhteensä *)	522,4	108,0	630,4	987,4

*) Lisäksi Omaisuudenhoitoyhtiö Arsenal Oy:n vastuulla

Pankin taseeseen sisältyvät, Suomen Säästöpankki – SSP Oy:ltä siirtyneet järjestämättömät ja nollakorkoiset saamiset, joiden luottotappioriskin kantaa ja rahoituskustannuksista vastaa Omaisuudenhoitoyhtiö Arsenal Oy.

7. Saamiset, joilla on huonompi etuoikeus kuin velallisen muilla veloilla

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.1997	31.12.1996	31.12.1997	31.12.1996
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	–	–	7,0	7,0
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	309,9	180,3	29,2	0,3
Saamistodistukset	245,2	139,2	225,2	119,2
Muu tase-erä	–	–	–	–
Yhteensä, joista	555,1	319,5	261,4	126,5
– konserniyhtiöiltä	–	–	7,0	7,0
– osakkuusyhtiöiltä	–	–	–	–

8. Hallinto- ja valvontaelinten jäsenten saamat luotot ja takaukset

	31.12.1997		31.12.1996	
	Luotot yhteensä	Takaukset yhteensä	Luotot yhteensä	Takaukset yhteensä
Konserni				
Hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet	2,7	-	3,0	-
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet, toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtajat	13,6	-	10,0	-
Tilintarkastajat ja varatilintarkastajat	-	-	-	-
Yhteensä	16,4	-	13,0	-
Emoyhtiö				
Hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet	2,7	-	3,0	-
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet, toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtajat	1,9	-	2,4	-
Tilintarkastajat ja varatilintarkastajat	-	-	-	-
Yhteensä	4,6	-	5,4	-

9. Leasingkohteet eriteltyinä

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.1997	31.12.1996	31.12.1997	31.12.1996
Ennakkomaksut	20,9	11,1	-	-
Koneet ja kalusto	1 226,5	1 135,2	7,1	58,9
Kiinteä omaisuus ja rakennukset	190,5	194,2	-	-
Muu omaisuus	13,1	20,6	-	-
Yhteensä	1 451,0	1 361,1	7,1	58,9

10. Arvopaperit omaisuuslajeittain jaoteltuina julkisesti noteerattuihin ja muihin arvopapereihin sekä osakelainauksen kohteena olevat arvopaperit

	31.12.1997		31.12.1996	
	Julkisesti noteeratut	Muut	Julkisesti noteeratut	Muut
Konserni				
Saamistodistukset				
Luovutettavaksi tarkoitetut	16 946,1		25 040,3	
Muut	14 215,9		14 376,3	
Yhteensä	31 162,0		39 416,6	
Osakkeet ja osuudet				
Luovutettavaksi tarkoitetut	113,0	275,0	67,9	68,3
Muut	0,1	36,1	-	36,3
Yhteensä	113,1	311,2	67,9	104,6
Emoyhtiö				
Saamistodistukset				
Luovutettavaksi tarkoitetut	17 021,3		25 065,7	
Muut	14 178,9		14 342,6	
Yhteensä	31 200,3		39 408,2	
Osakkeet ja osuudet				
Luovutettavaksi tarkoitetut	111,7	239,1	67,9	66,2
Muut	0,1	36,0	-	36,1
Yhteensä	111,8	275,0	67,9	102,3

Omaisuuslajijaottelua ja omaisuuslajien arvostusta koskevat periaatteet on esitetty tilinpäätösperiaatteissa.

Osakelainauksen kohteena olevat arvopaperit

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.1997	31.12.1996	31.12.1997	31.12.1996
Lainaksi annetut osakkeet	-	-	-	-
Lainaksi otetut osakkeet	-	-	-	-

11. Arvopapereiden yhteenlaskettu markkina-arvojen ja kirjanpitoarvojen erotus

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.1997	31.12.1996	31.12.1997	31.12.1996
Luovutettavaksi tarkoitetut arvopaperit				
Saamistodistukset	122,1	94,1	109,9	94,1
Osakkeet ja osuudet, julkisesti noteeratut	119,7	11,9	109,5	11,9

12. Pitkäaikaiset osakeomistukset eriteltynä

Yritys, kotipaikka, toimiala

	Omistettujen osakkeiden tai osuuksien			
	luku- määrä	omistus- osuus	nimellis- arvo yhteensä milj. mk	kirjanpito- arvo yhteensä milj. mk
Emoyhtiön osakeomistukset 31.12.1997	kpl	%		
Eurocard Oy, Helsinki, luottokorttitoiminta	3 818	10,10	3,8	4,2
Helsingin Rahamarkkinakeskus Oy (purettava yhtiö), Helsinki, arvo-osuuksien selvitystoiminta	4 800	7,07	4,8	4,8
HEX Oy, Helsinki, arvopaperi- ja johdannaispörssi	643 759	6,45	6,4	8,1
Itä-Pasilan Pysäköinti Oy, Helsinki, pysäköintitalo	34	2,18	0,1	1,6
Luottokunta Osuuskunta, Helsinki, luottokorttitoiminta	6 000	9,31	3,0	3,8
Suomen Arvopaperikeskus Oy, Helsinki, arvo-osuuksien selvitystoiminta	2 700	6,00	2,7	5,4
			20,8	27,8
Muut yhteensä *)		Yrityksiä 64	7,5	8,3
			28,4	36,1
Konsernin osakeomistukset 31.12.1997				
Yrityskohtaisesti esitetyt omistusosuudet samat kuin emoyhtiöllä			20,8	27,8
Muut yhteensä *)		Yrityksiä 67	7,7	8,4
			28,6	36,2

*) Yhteenlaskettu omistus yrityksissä, joissa omistettujen osakkeiden nimellisarvo ja kirjanpitoarvo alittaa miljoona markkaa tai sen pienemmän määrän, joka vastaa viittä prosenttia luottolaitoksen taseen mukaisesta omasta pääomasta.

13. Muiden kuin luovutettavaksi tarkoitettujen osakkeiden sekä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden lisäykset ja vähennykset

	Kirjanpito- arvo tilikauden alussa	Hankinta- menojen lisäykset	Hankinta- menojen vähennykset	Tilikaudelta tehdyt poistot	Siirrot oma käyttö/ muut	Kirjanpito- arvo tilikauden lopussa
Konserni						
Osakkeet ja osuudet	36,3	0,2	0,3	-	-	36,2
Osakkeet ja osuudet osakkuus- ja tytäryrityksissä	105,4	23,2	4,9	-	-	123,7
Aineettomat hyödykkeet	160,9	180,2	0,6	39,3	-	301,2
Aineelliset hyödykkeet						
Maa-alueet ja rakennukset						
omassa käytössä	1 149,3	131,9	-	44,6	- 44,3	1 192,3
muut	1 624,7	12,3	111,5	46,4	44,3	1 523,5
Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet						
omassa käytössä	163,0	40,2	58,0	-	24,6	169,9
muut	407,4	8,0	25,8	-	- 24,6	365,0
Koneet ja kalusto	174,4	87,9	2,3	69,2	-	190,8
Muut aineelliset hyödykkeet	7,5	1,0	0,6	-	-	7,9
Yhteensä	3 828,9	485,0	203,9	199,5	-	3 910,4

Kirjanpitoarvoihin ei sisälly arvonorotuksia.

	Kirjanpito- arvo tilikauden alussa	Hankinta- menojen lisäykset	Hankinta- menojen vähennykset	Tilikaudelta tehdyt poistot	Siirrot oma käyttö/ muut	Kirjanpito- arvo tilikauden lopussa
Emoyhtiö						
Osakkeet ja osuudet	36,1	0,2	0,3	-	-	36,1
Osakkeet ja osuudet konsernin osakkuus- yrityksissä	47,3	7,5	4,9	-	-	49,9
Osakkeet ja osuudet konserniyrityksissä	427,9	223,9	-	-	-	651,8
Aineettomat hyödykkeet	156,2	95,5	0,4	33,6	-	217,6
Aineelliset hyödykkeet						
Maa-alueet ja rakennukset						
omassa käytössä	1 149,3	6,9	-	41,8	- 44,3	1 070,1
muut	759,7	8,6	29,2	27,8	44,3	755,5
Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet						
omassa käytössä	250,1	54,0	58,0	-	6,0	252,1
muut	889,0	113,6	25,8	-	- 6,0	970,9
Koneet ja kalusto	145,9	77,6	2,2	62,1	-	159,2
Muut aineelliset hyödykkeet	7,4	0,3	-	-	-	7,8
Yhteensä	3 869,0	588,0	120,8	165,3	-	4 170,9

Kirjanpitoarvoihin ei sisälly arvonorotuksia.

14. Kiinteistöomistukset eriteltyinä

Muussa kuin omassa käytössä olevien kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien arvostamisessa käytetyt periaatteet

Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet on jaettu omassa käytössä oleviin ja muihin tiloihin pinta-alojen suhteessa. Tuottamaton osuus on laskettu pinta-alojen mukaisena suhteellisenä osuutena muiden tilojen kirjanpitoarvosta.

Kiinteistöjen käypien arvojen arviot tarkistetaan neljännesvuosittain. Arvonlennusten kirjaaminen perustuu niiden pysyvyyteen. Arviot perustuvat kiinteistöistä saadun tai saatavissa olevan nettovuokratuoton määrään ja kiinteistömarkkinoilla noudatettuihin laskentakorkoihin. Tilikauden 1997 aikana on arvonalennuksia kirjattu vain olennaisesti ja pysyvästi alentuneista saamisen turvaamiseksi hankituista omaisuuseristä. Arvostusperiaatteet eivät ole muuttuneet vuoden 1997 aikana.

Konsernin muussa kuin omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet

Kiinteistölaji	Kirjanpitoarvo 31.12.1997		Tuottamaton osuus yhteensä	
	Kiinteistöt	Osakkeet ja osuudet	milj. mk	%
Asunnot ja asuinkiinteistöt	-	8,2	0,4	5
Liike- ja toimistokiinteistöt	1 474,3	354,8	212,1	12
Teollisuuskiinteistöt	-	1,9	1,9	100
Maa-, vesi- ja metsäalueet (rakentamattomat)	30,6	-	-	-
Keskeneräiset rakennukset	-	-	-	-
Rahoitusleasingkiinteistöt	-	-	-	-
Muut kotimaiset kiinteistöt	-	0,1	-	-
Ulkomaiset kiinteistöt	18,6	-	-	-
Yhteensä	1 523,5	365,0	214,4	11
Kiinteistöyhteisöille myönnetty lainat ja takaukset				
Tytäryrityksille		5,8		
Osakkuusyrittäksille		112,7	118,5	

Kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin ja osuuksiin liittyvät velkaosuudet

-

15. Maksamatta jääneen saamisen vakuutena ollut sekä asiakkaan liiketoiminnan tervehdyttämiseksi hankittu omaisuus

Omaisuuksien kirjanpitoarvot

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.1997	31.12.1996	31.12.1997	31.12.1996
Vakuutena ollut omaisuus				
Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	92,6	119,3	92,6	119,3
Muut osakkeet ja osuudet	4,9	4,8	4,9	4,8
Muu omaisuus	-	-	-	-
Yhteensä	97,6	124,1	97,6	124,1
Liiketoiminnan tervehdyttämiseksi hankitut osakkeet ja osuudet	4,8	4,7	4,8	4,6

16. Omasta ja muiden puolesta vakuudeksi annettu omaisuus sekä velat ja sitoumukset, joiden vakuudeksi ne on annettu sekä omaisuus, joka on myyty sitovin takaisinostoehdoin

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.1997	31.12.1996	31.12.1997	31.12.1996
Vakuudeksi annettu omaisuus				
Leasingomaisuus	33,5	38,3	-	-
Saamistodistukset	20,6	14,7	-	-
Maa-alueet	-	80,0	-	-
Yrityskiinnitys	40,0	-	-	-
Velat ja sitoumukset, joiden vakuudeksi omaisuuserät on annettu				
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	38,0	80,0		
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	20,6	14,7		
Ulkopuoliset velat ja sitoumukset	33,5	38,3		

Omaisuus, joka on myyty sitovin takaisinostoehdoin

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.1997	31.12.1996	31.12.1997	31.12.1996
Saamistodistukset				
	4 330,4	9 904,4	4 330,4	9 904,4

Vuoden 1997 myynteihin sisältyvät keskuspankin kanssa tehdyt 2,8 miljardin markan määräiset sopimukset, joihin liittyy keskuspankin kuittausoikeus siellä olevaan talletukseen.

17. Velkojen nimellisarvon ja kirjanpitoarvon erotus

	31.12.1997		31.12.1996	
	Nimellisarvon ja sitä alemman kirjanpitoarvon erotus	Kirjanpitoarvon ja sitä alemman nimellisarvon erotus	Nimellisarvon ja sitä alemman kirjanpitoarvon erotus	Kirjanpitoarvon ja sitä alemman nimellisarvon erotus
Konserni				
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-	-	-	-
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat				
Joukkovelkakirjalainat	12,8	1,4	16,0	2,0
Muut	158,8	-	143,2	-
	171,6	1,4	159,2	2,0
Emoyhtiö				
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-	-	-	-
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat				
Joukkovelkakirjalainat	12,8	1,4	16,0	2,0
Muut	158,8	-	143,2	-
	171,6	1,4	159,2	2,0

18. Luottolaitoksen liikkeeseen laskemat optio- ja vaihtovelkakirjalainat

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.1997	31.12.1996	31.12.1997	31.12.1996
	-	-	-	-

Konserniyhtiöt eivät ole laskeneet liikkeeseen optiolainoja eivätkä vaihtovelkakirjalainoja.

Postipankki Oyj:n yhtiökokous ei ole antanut uusmerkintää, optio-oikeuksien antamista tai vaihtovelkakirjalainan ottamista koskevia valtuutuksia.

19a. Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla ja joiden kirjanpitoarvo ylittää 10 prosenttia kaikkien tällaisten velkojen määrästä

	Velan määrä milj. mk		Valuutta	Korko %	Jäljellä oleva juoksuaika
	31.12.1997	31.12.1996			
Postipankki Oyj, debentuurilaina ¹⁾	400,0	400,0	FIM	8,50	29.3.2008
Postipankki Oyj, debentuurilaina ²⁾	540,3	-	USD	6,16	23.6.2007
Postipankki Oyj, debentuurilaina ³⁾	569,2	487,6	USD	6,58	Ikuinen laina
Yhteensä	1 509,4	887,6			

¹⁾ Voidaan maksaa takaisin joka koronmaksun yhteydessä vuoden 2002 jälkeen.

²⁾ Voidaan maksaa takaisin joka koronmaksun yhteydessä 23.6.2002 jälkeen.

³⁾ Voidaan maksaa takaisin joka koronmaksun yhteydessä.

Konserniyrityksille suunnatut lainat	-	-
Osakkuusyrietyksille suunnatut lainat	-	-

19b. Muut kuin kohdassa 19a) ilmoitetut velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.1997	31.12.1996	31.12.1997	31.12.1996
Yhteensä,	1 812,5	1 980,7	1 792,5	1 945,7
- veloista määrä, jonka osalta velkoja voi vaatia ennen aikaista takaisinmaksua	-	-	-	-
- veloista ikuisten lainojen määrä	-	-	-	-
Konserniyrityksille suunnatut lainat	7,0	7,0	-	-
Osakkuusyrietyksille suunnatut lainat	-	-	-	-

Luvut miljoonina markkoina

20. Oman pääoman erien lisäykset ja vähennykset tilikauden aikana

	Osake- pääoma	Pääoma- sijoitukset	Muu sidottu oma pääoma	Vapaa oma pääoma	Yhteensä
Konserni					
Kirjanpitoarvo 31.12.1996	630,0	903,0	1 710,3	948,9	4 192,2
Osingonjako				- 31,5	- 31,5
Lisäosingonjako				- 44,1	- 44,1
Lisäykset		700,0			700,0
Vähennykset		- 903,0			- 903,0
Varausten muutokset				- 7,3	- 7,3
Muuntoero				0,1	0,1
Tilikauden voitto				618,8	618,8
Kirjanpitoarvo 31.12.1997	<u>630,0</u>	<u>700,0</u>	<u>1 710,3</u>	<u>1 484,9</u>	<u>4 525,2</u>
Emoyhtiö					
Kirjanpitoarvo 31.12.1996	630,0	903,0	1 646,8	446,6	3 626,5
Osingonjako				- 31,5	- 31,5
Lisäosingonjako				- 44,1	- 44,1
Lisäykset		700,0			700,0
Vähennykset		- 903,0			- 903,0
Tilikauden voitto				592,3	592,3
Kirjanpitoarvo 31.12.1997	<u>630,0</u>	<u>700,0</u>	<u>1 646,8</u>	<u>963,3</u>	<u>3 940,2</u>

21. Tuotot sekä henkilöstö toimialoitain ja markkina-alueittain

	1997		1996	
	Tuotot	Henkilöstö keskimäärin	Tuotot	Henkilöstö keskimäärin
Konserni				
Toimialoitain				
Pankkitoiminta	3 147,9	4 839	3 662,7	5 363
Luottokorttitoiminta	59,4	39	33,3	37
Rahoitusyhtiötoiminta	74,4	110	86,8	121
Rahoitus- ja sijoitustoiminta	34,0	15	43,9	17
Sijoitusrahastotoiminta	22,3	8	7,1	4
Muu toiminta	271,1	253	184,6	235
Yhteensä	<u>3 609,1</u>	<u>5 264</u>	<u>4 018,4</u>	<u>5 777</u>
Markkina-alueittain				
Suomi	3 520,2	5 157	3 975,3	5 660
Iso-Britannia	28,0	42	47,0	40
Yhdysvallat	56,0	42	- 21,9	47
Singapore	3,7	23	16,8	30
Luxemburg	1,3	-	1,2	-
Yhteensä	<u>3 609,1</u>	<u>5 264</u>	<u>4 018,4</u>	<u>5 777</u>
Emoyhtiö				
Toimialoitain				
Pankkitoiminta	3 147,9	4 839	3 662,7	5 363
Luottokorttitoiminta	-	-	-	-
Rahoitusyhtiötoiminta	-	-	-	-
Rahoitus- ja sijoitustoiminta	-	-	-	-
Sijoitusrahastotoiminta	-	-	-	-
Muu toiminta	-	-	-	-
Yhteensä	<u>3 147,9</u>	<u>4 839</u>	<u>3 662,7</u>	<u>5 363</u>
Markkina-alueittain				
Suomi	3 060,3	4 732	3 620,7	5 246
Iso-Britannia	28,0	42	47,0	40
Yhdysvallat	56,0	42	- 21,9	47
Singapore	3,7	23	16,8	30
Luxemburg	-	-	-	-
Yhteensä	<u>3 147,9</u>	<u>4 839</u>	<u>3 662,7</u>	<u>5 363</u>

22. Leasingtoiminnan nettotuotot eriteltynä

	Emoyhtiö	
	1997	1996
Vuokratuotot	13,8	17,1
Suunnitelman mukaiset poistot	- 13,3	- 16,1
Yhteensä	<u>0,5</u>	<u>1,0</u>

Luvut miljoonina markkoina

23. Muut toimintatuotot ja muut toimintakulut eriteltyinä

	Konserni		Emoyhtiö	
	1997	1996	1997	1996
Muut toimintatuotot				
Vuokra- ja osinkotuotot kiinteistöistä ja kiinteistöyhteisöistä	142,5	137,7	146,2	137,6
Muiden kuin omassa käytössä olevien kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien luovutusvoitot	-	-	-	-
Muut tuotot	79,7	89,5	57,9	67,8
Yhteensä	222,2	227,2	204,1	205,4
Muut toimintakulut				
Vuokrakulut	47,8	74,8	42,3	71,3
Kulut kiinteistöistä ja kiinteistöyhteisöistä	82,2	88,9	91,2	85,6
Kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien luovutustappiot	-	-	-	-
Muut kulut	62,2	119,3	49,8	105,6
Yhteensä	192,2	283,0	183,4	262,5

24. Luotto- ja takaustappiot sekä muiden kuin luovutettavaksi tarkoitettujen arvopapereiden arvonalennukset, eriteltyinä

Konserni	1997		1996	
	Luottotappiot brutto	Vähennykset	Luottotappiot brutto	Vähennykset
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	136,5	194,4	427,5	166,0
Saamisista luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	-	1,0	5,2	86,3
Leasingkohteista	1,3	-	1,4	-
Takauksista ja muista taseen ulkopuolisista eristä	18,8	6,0	111,4	6,5
Muista	3,1	12,4	13,5	-
Yhteensä	159,7	213,8	558,9	258,9
Muista kuin luovutettavaksi tarkoitetuista saamistodistuksista	-	-	12,0	-
Tilivuoden aikana toteutuneet luottotappiot yhteensä		+ 159,2		+ 317,8
Tilikauden aikana toteutuneet luottotappiot, joista on aikaisemmin tehty kohdistettu luottotappiovaraus		- 54,1		- 46,0
Palautukset aikaisempina vuosina toteutuneista luottotappioista		- 129,7		- 180,3
Tilivuoden aikana tehdyt kohdistetut luottotappiovaraukset		+ 54,6		+ 285,8
Kohdistettujen luottotappiovarauksen peruutukset tilikauden aikana		- 84,1		- 77,2
Tilinpäätökseen kirjatut luotto- ja takaustappiot		- 54,1		- 300,0
Tilikaudelta tehtiin luottotappiovarauksiin sisältyvät asiakas- tai saamisryhmään kohdistetut varaukset		-		-
Emoyhtiö				
	1997	1996		
	Luottotappiot brutto	Vähennykset	Luottotappiot brutto	Vähennykset
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	132,0	189,8	419,7	161,2
Saamisista luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	-	1,0	5,2	86,3
Takauksista ja muista taseen ulkopuolisista eristä	18,8	6,0	111,4	6,5
Muista	3,1	12,4	13,1	-
Yhteensä	153,9	209,1	549,3	254,1
Muista kuin luovutettavaksi tarkoitetuista saamistodistuksista	-	-	12,0	-
Tilivuoden aikana toteutuneet luottotappiot yhteensä		+ 155,4		+ 308,2
Tilikauden aikana toteutuneet luottotappiot, joista on aikaisemmin tehty kohdistettu luottotappiovaraus		- 53,2		- 41,3
Palautukset aikaisempina vuosina toteutuneista luottotappioista		- 127,1		- 177,7
Tilivuoden aikana tehdyt kohdistetut luottotappiovaraukset		+ 51,7		+ 282,4
Kohdistettujen luottotappiovarauksen peruutukset tilikauden aikana		- 82,0		- 76,4
Tilinpäätökseen kirjatut luotto- ja takaustappiot		- 55,3		- 295,2
Tilikaudelta tehtiin luottotappiovarauksiin sisältyvät asiakas- tai saamisryhmään kohdistetut varaukset		-		-

Luottojen vakuudet on arvostettu käypään hintaan luottotappiokirjauksia tehtäessä.

25. Hallinto- ja valvontaelinten jäsenten saamat palkat ja palkkiot sekä heidän osalta syntyvät tai tehdyt eläkesitoumukset

	Konserni		Emoyhtiö	
	1997	1996	1997	1996
Hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet	0,3	0,2	0,3	0,2
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet				
sekä toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtajat	10,6	10,7	8,0	7,8
Yhteensä	10,9	10,9	8,3	8,1

Postipankki Oyj ei ole tehnyt eläkesitoumuksia hallintoneuvoston jäsenille, johtokunnan jäsenille, toimitusjohtajalle eikä varatoimitusjohtajalle.

Hallintoneuvoston jäsenillä on pankin ottama vakuutusperusteinen työeläkevakuutus, josta on vuonna 1997 maksettu vakuutusmaksua 0,1 miljoonaa markkaa.

Konserniyhtiöillä ei ole eläkesitoumuksia eikä vapaaehtoisia työeläkevakuutuksia hallinto- ja valvontaelimille.

26. Taseen ulkopuoliset sitoumukset eriteltyinä

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.1997	31.12.1996	31.12.1997	31.12.1996
Takaukset ja pantit	8 898,4	8 892,3	9 025,9	9 285,3
josta konserniyhtiöiden puolesta	165,5	169,0	165,5	169,0
osakkuusyhtiöiden puolesta	-	8,0	-	8,0
Myönnetyt nostamattomat luotot ja käyttämättömät limiitit sekä sitovat luottolupaukset	12 148,9	8 379,2	11 027,3	6 670,6
josta konserniyhtiöille	-	-	671,1	317,3
osakkuusyhtiöille	-	4,8	-	4,8
Merkintäsitoumukset	3 532,9	2 470,8	3 532,9	2 470,8
josta konserniyhtiöille	-	-	-	-
osakkuusyhtiöille	-	-	-	-
Muut sitoumukset	802,8	849,8	1 218,9	1 302,9
josta konserniyhtiöille tai niiden puolesta	-	-	417,6	455,4
osakkuusyhtiöille tai niiden puolesta	-	14,0	-	11,6
Annetut sitoumukset yhteensä	25 382,9	20 592,0	24 804,9	19 729,6
josta konserniyhtiöille tai niiden puolesta	165,5	169,0	1 254,2	941,7
osakkuusyhtiöille tai niiden puolesta	-	26,7	-	24,4

Johdannaispimukset

Konserni	31.12.1997		31.12.1996	
	Kohde-etuuksien arvot		Kohde-etuuksien arvot	
	Suojaamis- tarkoituksessa tehdyt	Muut *)	Suojaamis- tarkoituksessa tehdyt	Muut *)
<i>Korkojohdannaiset</i>				
Terminisopimukset	-	398 823,7	1 298,1	368 405,0
Optiosopimukset				
Ostetut	-	10 421,5	-	32 315,5
Asetetut	-	23 913,3	-	35 543,6
Koronvaihtosopimukset	15 831,9	148 978,9	12 686,7	131 456,6
	15 831,9	582 137,4	13 984,8	567 720,6
<i>Valuuttajohdannaiset</i>				
Terminisopimukset	-	152 372,3	-	112 520,4
Optiosopimukset				
Ostetut	-	4 194,1	-	3 346,5
Asetetut	-	4 595,8	-	3 709,4
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	5 920,1	7 705,2	5 719,0	17 255,6
	5 920,1	168 867,5	5 719,0	136 831,9
<i>Osakejohdannaiset</i>				
Terminisopimukset	5,3	0,0	8,6	40,4
Optiosopimukset				
Ostetut	-	70,3	-	127,4
Asetetut	-	-	-	662,6
	5,3	70,4	8,6	830,4
*) Arvostettu markkinahintaan				
	Sopimusten luottovasta- arvot	Sopimusten riskipaino- tetut arvot	Sopimusten luottovasta- arvot	Sopimusten riskipaino- tetut arvot
Korkojohdannaiset sopimukset	4 369,2	1 238,1	4 513,5	1 213,1
Valuuttajohdannaiset sopimukset	6 055,6	1 715,4	5 761,8	1 887,2

Johdannaissopimukset

Emoyhtiö	31.12.1997		31.12.1996	
	Kohde-etuksien arvot Suojaamis- tarkoituksessa tehdyt	Muut *)	Kohde-etuksien arvot Suojaamis- tarkoituksessa tehdyt	Muut *)
<i>Korkojohdannaiset</i>				
Termiinisopimukset	–	398 823,7	1 298,1	368 405,0
Optiosopimukset				
Ostetut	–	10 421,5	–	32 315,5
Asetetut	–	23 913,3	–	35 543,6
Koronvaihtosopimukset	15 831,9	149 173,9	12 686,7	131 726,6
	<u>15 831,9</u>	<u>582 332,4</u>	<u>13 984,8</u>	<u>567 990,6</u>
<i>Valuuttajohdannaiset</i>				
Termiinisopimukset	–	152 372,3	–	112 520,4
Optiosopimukset				
Ostetut	–	4 194,1	–	3 346,5
Asetetut	–	4 595,8	–	3 709,4
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	5 920,1	7 725,5	5 719,0	17 298,3
	<u>5 920,1</u>	<u>168 887,7</u>	<u>5 719,0</u>	<u>136 874,5</u>
<i>Osakejohdannaiset</i>				
Termiinisopimukset	5,3	–	8,6	40,4
Optiosopimukset				
Ostetut	–	70,3	–	127,4
Asetetut	–	–	–	662,6
	<u>5,3</u>	<u>70,3</u>	<u>8,6</u>	<u>830,4</u>
*) Arvostettu markkinahintaan				
	Sopimusten luottovasta- arvot	Sopimusten riskipaino- tetut arvot	Sopimusten luottovasta- arvot	Sopimusten riskipaino- tetut arvot
Korkojohdannaiset sopimukset	4 370,5	1 238,4	4 516,1	1 213,6
Valuuttajohdannaiset sopimukset	6 063,1	1 716,9	5 769,1	1 888,6

27. Leasingvastuut

	Konserni	Emoyhtiö
Merkitykseltään huomattavat leasingmaksut		
Maksut vuonna 1998	–	–
Maksut vuoden 1998 jälkeen	–	–

28. Eläkevastuut

Emoyhtiön eläkesäätiölleen sen vastuuvajauksen kattamiseen suorittamatta oleva määrä 31.12.1997 oli yhteensä 73,2 miljoonaa markkaa, josta eläkelakiin 1536/93 ja sosiaali- ja terveysministeriön päätökseen perustuvan vastuuvajauksen osuus oli 12,2 miljoonaa markkaa.

Eläkesäätiön eläkevastuun kasvun sekä säätiön tuloksen perusteella määräytyvä työnantajan kannatusmaksu tilivuodelta 1997 oli 70,5 miljoonaa markkaa.

Konserniyhtiöiden henkilöstön eläketurva on järjestetty eläkevakuutuksella.

29. Luottolaitoksen harjoittama notariaattitoiminta

Postipankki Oyj:n ja muiden konserniyhtiöiden tarjoamat omaisuudenhoitopalvelut: Asiakkaan ja pankin väliseen sopimukseen perustuvat omaisuudenhoitopalvelut, jotka käsittävät sijoitustoiminnan suunnittelun, toteutuksen ja siitä raportoinnin
Sijoitusrahastotoiminta
Omaisuuden säilytyspalvelut

Konserniyhtiöillä ei ollut toisille asiakkaille luotoksi välitettyjä asiakasvaroja 31.12.1997.

30. Henkilöstön lukumäärä

	1997		1996	
	Tilikautena keskimäärin	Muutos tilikautena	Tilikautena keskimäärin	Muutos tilikautena
Konserni				
Kokoaikainen henkilöstö	5 100	– 502	5 602	– 335
Osa-aikainen henkilöstö	164	– 11	175	– 15
Yhteensä	<u>5 264</u>	<u>– 513</u>	<u>5 777</u>	<u>– 350</u>
Emoyhtiö				
Kokoaikainen henkilöstö	4 683	– 516	5 199	– 549
Osa-aikainen henkilöstö	156	– 8	164	– 18
Yhteensä	<u>4 839</u>	<u>– 524</u>	<u>5 363</u>	<u>– 567</u>

Henkilöstön jakautumat toimialoittain ja markkina-alueittain on esitetty liitetiedon 21 yhteydessä.

Luvut miljoonina markkoina

31. Erilaiset osakkeet ja osuudet sekä omat osakkeet ja osuudet

Postipankki Oyj:n osakepääoma on 630 miljoonaa markkaa.

Osakkeiden lukumäärä on 63 000 000 kappaletta ja nimellisarvo 10 markkaa kappaleelta. Kullakin osakkeella on yksi ääni.

Postipankki Oyj:stä annetun lain 3 §:n mukaan pankin osakekannasta on valtion tai sellaisen osakeyhtiön, jossa valtiolla on välittömään osakeomistukseen perustuva määräysvalta, omistuksessa ja hallinnassa oltava määrä, joka on vähintään 51 prosenttia pankin kaikista osakkeista ja kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä (10.12.1997/1071).

32. Pääomasijoitusten ehdot

Postipankki Oyj maksoi 22.12.1997 takaisin Suomen valtiolle 28.8.1992 saamansa pääomasijoituksen pääoman 903 miljoonaa markkaa ja sille vuodelta 1997 kertyneen koron 34 miljoonaa markkaa.

Pankin omaan pääomaan on 22.12.1997 merkitty luottolaitostoiminnasta annetun lain 36 §:ssä tarkoitettu 700 miljoonan markan määräinen pääomasijoitus.

Pääomasijoituksesta annettujen pääomatodistusten haltijoilla ei ole oikeutta irtisanoa sijoitusta tai muutoin vaatia sijoituksen pääomaa tai osaa siitä maksettavaksi takaisin.

Pääomasijoituksen koroilla ja pääomalla on huonompi etuoikeus kuin pankin muilla sitoumuksilla.

Pankki saa maksaa sijoituksen takaisin vain Rahoitustarkastuksen luvalla edellyttäen, että pankin tai sen konsernin vakavaraisuus ei takaisinmaksun johdosta laske alle luottolaitostoiminnasta annetussa laissa säädetyn määrän.

Pääomasijoitukselle voidaan maksaa korkoa vain siinä määrin kun pankin ja sen konsernin viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun tilinpäätöksen mukaiset voitonjakokelpoiset varat siihen riittävät. Maksamatta jäänyt korko ei kumuloidu.

33. Suurimmat osakkaat, osakkaiden tai jäsenten lukumäärä ja johdon omistus

PV Yhtymä Oyj omistaa Postipankki Oyj:n kaikki 63 000 000 osaketta.

34. Muilta konserni- ja osakkuusyryksiltä saadut rahoitustuotot ja niille suoritettavat rahoituskulut

	Korkotuotot	Korkokulut	Osinkotuotot	Yhteensä
1997				
Konserniyritykset	128,8	1,2	19,8	147,4
Osakkuusyrykset	14,0	0,6	2,5	15,9
Yhteensä	142,8	1,8	22,4	163,3
1996				
Konserniyritykset	111,1	23,5	14,7	102,3
Osakkuusyrykset	12,0	0,1	3,9	15,8
Yhteensä	123,2	23,6	18,5	118,1

35. Saamiset muilta konserni- ja osakkuusyryksiltä samoin kuin velat niille, tase-erien mukaan eriteltyinä, sekä muille konserni- ja osakkuusyryksille annetut takaukset

	Konserni- yrityksiltä	Konsernin osakkuus- yrityksiltä	Yhteensä
31.12.1997			
Saamiset:			
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	3 774,8	–	3 774,8
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	224,5	276,8	501,2
Saamistodistukset	125,2	–	125,2
Muut varat	0,8	–	0,8
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	40,8	1,2	42,0
Yhteensä	4 166,1	278,0	4 444,1
	Konserni- yrityksille	Konsernin osakkuus- yrityksille	Yhteensä
Velat:			
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	88,4	–	88,4
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	27,7	29,2	56,9
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	1,5	0,8	2,3
Muut velat	13,7	–	13,7
Siirtovelat ja saadut ennakot	3,6	–	3,6
Yhteensä	134,8	30,0	164,8

Luvut miljoonina markkoina

31.12.1996	Konserni- yhtymä	Konsernin osakkuus- yhtymä	Yhteensä
Saamiset:			
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	2 292,6	-	2 292,6
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	170,4	307,8	478,2
Saamistodistukset	75,4	-	75,4
Muut varat	1,2	-	1,2
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	34,9	1,0	35,9
Yhteensä	2 574,4	308,8	2 883,2
	Konserni- yhtymä	Konsernin osakkuus- yhtymä	Yhteensä
Velat:			
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	62,6	-	62,6
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	46,9	56,4	103,3
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	-	-
Muut velat	11,5	-	11,5
Siirtovelat ja saadut ennakot	4,6	-	4,6
Yhteensä	125,7	56,4	182,1

Takaukset konserni- ja osakkuusyhtiöiden puolesta on esitetty liitetiedossa 26.

36. Omistukset konserni- ja osakkuusyhtymissä

Yritys, kotipaikka, toimiala	Omistettujen osakkeiden tai osuuksien					Yrityksen voitto/ tappio viimeksi laaditun tilinpäätöksen mukaan milj. mk
	luku- määrä	omistus- osuus	ääni- osuus	nimellis- arvo yhteensä	kirjan- pitoarvo yhteensä	
	kpl	%	%	milj. mk/ valuutat val. milj.	milj. mk	
Konserniyhtiöt 31.12.1997						
Capsella Invest Oy, Helsinki, kiinteistöjen vuokraus ja hallinta	10	100,00	100,00	0,2	1,0	0,0
Henkivakuutusosakeyhtiö Leijona, Helsinki, vakuutustoiminta	44 500	63,57	63,57	44,5	44,5	7,8
Kiinteistö Oy Hervannan Tieteenkatu 1, Tampere, kiinteistöyhtiö	100 000	100,00	100,00	1,0	67,0	-3,6
Kiinteistö Oy Kaivokatu 6, Helsinki, kiinteistöyhtiö	19 291	100,00	100,00	0,2	190,8	-3,5
Kiinteistö Oy Kaivokatu 8, Helsinki, kiinteistöyhtiö	13 859	81,70	81,70	13,9	252,5	-5,6
Kiinteistö Oy Keskuskatu 6, Helsinki, kiinteistöyhtiö	30 487	100,00	100,00	30,5	166,5	0,6
Kiinteistö Oy Taalintehtaankatu, Turku, kiinteistöyhtiö	50	100,00	100,00	0,1	0,1	0,0
Leijona Rahastoyhtiö Oy, Helsinki, sijoitusrahastotoiminta	6 000	66,67	66,67	6,0	6,9	1,5
MB Equity Partners Oy, Helsinki, sijoitusrahastojen hallinnointi	12 000	40,00	60,00	0,1	0,1	0,0
MB Finance Group Oy, Helsinki, rahoitus- ja sijoitustoiminta	50 000	100,00	100,00	50,0	50,1	5,8
MB Mezzanine Fund Ky, Helsinki, välirahoitustoiminta	2	100,00	100,00	0,1	218,1	8,8
Oulunkylän Toimistokeskus Oy, Helsinki, kiinteistöyhtiö	5 000	100,00	100,00	0,1	1,3	-4,5
Postipankki Capital Fund Management Company S.A., Luxemburg, sijoitusrahastotoiminta	17 500	70,00	70,00	LUF 3,5	0,4	0,8
Postipankki U.S. Inc, Delaware, muu rahoitustoiminta	100	100,00	100,00	USD 0,0	0,0	0,0
PSP-Kuntapankki Oy, Helsinki, kuntaluotot	4 000	100,00	100,00	40,0	40,0	7,2
PSP-Rahastoyhtiö Oy, Helsinki, sijoitusrahastotoiminta	10 000	100,00	100,00	10,0	10,0	1,0
PSP-rahoitus Oy, Helsinki, rahoitusyhtiötoiminta	1 398	100,00	100,00	139,8	149,5	12,2
PSP (U.K.) Leasing Ltd, Lontoo, rahoitusyhtiötoiminta	150 000	100,00	100,00	GBP 0,2	0,0	0,0
PSP (U.K.) Nominees Ltd, Lontoo, muu rahoitustoiminta	100	100,00	100,00	GBP 0,0	0,0	0,0
PSW Kiinteistömaailma Oy, Helsinki, asuntojen ja kiinteistöjen välitys	10 150	100,00	100,00	1,0	2,0	1,3
Suomen Tililuotto Oy, Helsinki, luottokorttitoiminta	1 000	100,00	100,00	10,0	10,1	8,6
Suomen Tilirahoitus Oy, Helsinki, luottokorttitoiminta	1 600	100,00	100,00	16,0	120,0	7,7
Tietoleijona Oy, Espoo, tietotekniset palvelut	6 000	40,00	60,00	0,6	1,2	13,1
Osakkuusyhtiöt 31.12.1997						
Automatia Pankkiautomaatit Oy, Helsinki, elektroniset pankkipalvelut	6	33,33	33,33	30,0	30,1	5,8
Keravan Kauppakeskus Oy, Kerava, kiinteistöyhtiö	2 056	22,49	22,49	0,0	19,9	-2,3
MB Equity Fund Ky, Helsinki, pääomasijoitustoiminta	2	20,93	22,22	0,1	8,8	1,2
Toimiraha Oy (Automatia Rahakortit Oy), Helsinki, elektroniset pankkipalvelut	9 500	33,33	33,33	9,5	12,5	-12,4
TP-salkku Oy (purettava yhtiö), Helsinki, perintätoiminta	3 000	20,00	20,00	1,8	0,0	0,0

Rahoitustarkastuksen luvalla konsernitilinpäätöksen yhdistelemättä jätetyt yhtiöt on esitetty konsernitilinpäätöksen lisäliitetietojen kohdassa 4.

Konsernitilinpäätöksen ulkopuolelle on lisäksi jätetty 54 asunto- ja kiinteistöyhtiötä, osakkeiden yhteenlaskettu kirjanpitoarvo oli 376,5 miljoonaa markkaa ja yhtiöiden viimeksi laadittujen taseiden yhteenlaskettu loppusumma 531,9 miljoonaa markkaa sekä 10 muuta yhtiötä, osakkeiden kirjanpitoarvo 57,7 miljoonaa markkaa ja yhtiöiden taseiden loppusumma 260,6 miljoonaa markkaa. Yhtiöiden tiedot perustuvat pääosin vuoden 1996 tilinpäätöstietoihin.

Luvut miljoonina markkoina

37. Satunnaiset kulut

	Konserni		Emoyhtiö	
	1997	1996	1997	1996
Eläkevastuiden kattaminen	21,0	21,0	21,0	21,0
Varaus eurorahaan siirtymisen kuluista	-	37,0	-	37,0
Yhteensä	21,0	58,0	21,0	58,0

38. Pakolliset varaukset

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.1997	31.12.1996	31.12.1997	31.12.1996
Takaus- ym. varaukset	-	70,0	-	70,0
Varaus eurorahaan siirtymisen kuluista	30,0	37,0	30,0	37,0
Muut	4,3	3,5	-	-
Yhteensä	34,3	110,5	30,0	107,0

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LISÄLIITETIEDOT**1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteiden ja menetelmien muutokset**

Konsernitilinpäätöksen laadinnassa on noudatettu Rahoitustarkastuksen 3.12.1996 antamaa määräystä 106.2 luottolaitoksen konsernitilinpäätöksestä, joka tuli voimaan 1.1.1997.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteista on tarkempi selvitys toimintakertomuksen kohdassa tilinpäätösperiaatteet.

2. Muutokset konsernin rakenteessa

Konsernin omistusosuus osakkuusyhtiöihin kuuluneen Novo Group Oy:n (ent. KT-Tietokeskus Oy) osakkeista aleni 30.4.1997 lukien alle 20 prosenttiin.

Konserniin kuuluneen Kiinteistö Oy Tornion Itäranta 4:n osakekanta myytiin 4.8.1997 tehdyllä kaupalla konsernin ulkopuolelle.

Presta Rahastoyhtiö Oy:n nimi muutettiin 1.9.1997 alkaen Leijona Rahastoyhtiö Oy:ksi.

Postipankki Oyj:n omistusosuus Kiinteistö Oy Helsingin Kaivokatu 8:ssa nousi 2.10.1997 tehdyllä kaupalla 71,84 prosentista 81,74 prosenttiin.

Postipankki Oyj hankki 23.10.1997 tehdyllä kaupalla Suomen Tilirahoitus Oy:n koko osakekannan.

Postipankki Oyj merkitsi 8.12.1997 Toimiraha Oy:n osakepääoman korotuksesta osuutenaan 500 osaketta. Uusmerkinnällä ei ole vaikutusta omistussuuteen.

Postipankki Oyj ja MB Yritysrahoitus Oy:n johto perustivat 19.11.1997 MB Equity Partners Oy -nimisen hallinnointiyhtiön, jonka tehtävänä on toimia myös pääomarahastojen (MB Equity Fund Ky:n ja MB Equity Fund II Ky:n) vastuunalaisena yhtiömiehenä. Uuden yhtiön osakepääoma on 500 000 markkaa ja omistussuhteet jakautuvat siten, että Postipankki Oyj:llä on 40 prosenttia osakepääomasta ja 60 prosenttia äänivallasta ja avainhenkilöillä 60 prosenttia osakepääomasta ja 40 prosenttia äänivallasta. MB Yritysrahoitus Oy:n nimi on muutettu MB Finance Group Oy:ksi.

Postipankki Oyj ja Merita Kiinteistöt Oy toteuttivat joulukuun 1997 aikana kiinteistöosakeyhtiötä koskevan vaihtojärjestelyn. Postipankki Oyj:n omistusosuus Kiinteistö Oy Helsingin Keskuskatu 6:ssa nousi 52,3 prosentista 100 prosenttiin. Vastineena Postipankki luovutti omistamansa osuudet eräissä konsernitilinpäätöksen ulkopuolisissa kiinteistöosakeyhtiöissä.

Postipankki-konsernin yhtiöpanosten määrän lisäys MB Mezzanine Fund Ky:ssä oli vuoden 1997 aikana 66,2 miljoonaa markkaa.

Edellä esitettyjen yhtiöiden omistuksista on yksityiskohtaisemmat selvitykset liitetietojen kohdassa 36.

3. Rahoitustarkastuksen antama poikkeuslupa

Rahoitustarkastus on 23.3.1997 päätöksellä 16/420/97 myöntänyt Postipankki Oyj:lle luvan poiketa konsernitilinpäätöstä ja konsolidointiryhmää koskevista luottolaitostoiminnasta annetun lain säännöksistä saatavien turvaamiseksi hankittujen yhtiöiden osalta. Yhtiöistä on yksityiskohtaiset selvitykset konsernitilinpäätöksen lisäliitetietojen kohdassa 4.

4. Konsernitilinpäätöksen yhdistelemättä jätetyt tytär- ja osakkuusyrietykset

	Helsingin Yrittäjä- talo Oy	Nokian Hotelli- kiinteistö- -konserni
Tuloslaskelma		
Liikevaihto	3,5	10,8
Muuttuvat kulut	-	-
Kiinteät kulut	1,9	0,5
Poistot	1,4	-
Rahoitustuotot ja -kulut	-0,2	-4,4
Satunnaiset erät	-	-0,1
Tilikauden voitto tai tappio	0,0	5,8
Tase		
Käyttöomaisuus	78,7	120,2
Arvostuserät	-	-
Vaihto- ja rahoitusomaisuus	0,3	12,2
Oma pääoma	75,9	45,5
Varaukset	-	-
Vieras pääoma	3,1	86,9

Yhtiöt on jätetty yhdistelemättä konsernitilinpäätöksen Rahoitustarkastuksen luvalla.

Poisjättämisellä ei ole ollut merkittävää vaikutusta Postipankki-konsernin toiminnan tulokseen eikä taloudelliseen asemaan.

Yhtiöt on hankittu saatavien turvaamiseksi. Yhtiöiden osakkeiden kirjanpitoarvot vastaavat niiden todennäköisiä luovutusarvoja.

5. Osakkuusyrietykset ja tytäryrietykset, jotka eivät ole luotto- tai rahoituslaitoksia tai palveluyrietyksiä, yhdistelyssä konsernitilinpäätöksen noudatetut laskentaperiaatteet

Osakkuusyrietykset ja sellaiset tytäryrietykset, jotka eivät ole luotto- tai rahoituslaitoksia tai palveluyrietyksiä on yhdistetty konsernitilinpäätöksen pääomaosuusmenetelmällä.

6. Tietoja konsernitilinpäätöksen yhdisteltyjen tytäryrietykset, jotka eivät ole luotto- tai rahoituslaitoksia tai palveluyrietyksiä, ja muiden konserniin kuuluvien yrietykset suhteiden arvioimiseksi

Pääomaosuusmenetelmällä konserniin on yhdistetty kaksi tytäryrietystä. Tilinpäätöshetkellä yrietyksiltä oli saamia yhteensä 3,4 miljoonaa markkaa ja yrietyksille velkoja yhteensä 24,6 miljoonaa markkaa.

7. Ulkomaisten tytäry- ja osakkuusyrietykset tilinpäätösten yhdistelemisessä konsernitilinpäätöksen noudatetut muuntoperusteet ja muuntoeron määrä

Ulkomaisten yrietykset tilinpäätöstiedot on muunnettu Suomen rahaksi Suomen Pankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän keskikurssiin. Syntynyt muunto- ja kurssiero 0,1 miljoonaa markkaa on kirjattu omaan pääomaan.

8. Keskinäisen omistuksen eliminoinnissa syntyvän eliminointieron kokonaismäärä ja sen kirjaamista koskevat periaatteet

Keskinäisen omistuksen eliminoinnissa syntyneen eliminointieron määrä 31.12.1997 oli 90,7 miljoonaa markkaa.

Kiinteistöyhtiöiden eliminointiero on kokonaisuudessaan kohdistettu taseen erään aineelliset hyödykkeet ja poistetaan omaisuuserää vastaavan suunnitelman mukaisesti. Muiden yhtiöiden eliminointiero on esitetty omana eränä taseessa ja poistetaan vaikutusaikanaan.

9. Konserniyrietykset omistamien omien osakkeiden ja osuuksien yhteenlaskettu määrä ja kirjanpitoarvo

Konserniyrietykset eivät omista omia osakkeitaan.

Konsernin voitonjakokelpoinen oma pääoma 31.12.1997 on 1 064 miljoonaa markkaa.

Emoyhtiön vapaa oma pääoma 31.12.1997 on 963 338 729,13 markkaa.

Tilivuoden voitto 592 301 722,44 markkaa

Käyttämättömät voittovarot
edellisiltä vuosilta 371 037 006,69 markkaa

Vapaa oma pääoma 31.12.1997 963 338 729,13 markkaa

Ehdotamme, että osinkoa jaetaan 63 000 000,00 markkaa eli 10 prosenttia osakepääomalle.

Muu osa tilivuoden voitosta ehdotetaan jätettäväksi voittovaroina vapaaan omaan pääomaan, jolloin käyttämättömiksi voittovaroiksi aikaisempien vuosien voittovarot mukaan lukien jää 900 338 729,13 markkaa.

Helsingissä 11. päivänä helmikuuta 1998

Harri Hollmén

Pentti Hakkarainen

Juhani Paloheimo

Eero Tuomainen Ilkka Hallavo

Matti Inha Peter Johansson

Jussi Osola Maarit Näkyvä

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO

Postipankki Oyj:n hallintoneuvosto on hyväksynyt Postipankki Oyj:n tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vuodelta 1997 ja siihen sisältyvän ehdotuksen tilikauden voiton käyttämisestä sekä varmentanut tilinpäätöksen varsinaiselle yhtiökokoukselle esittämistä varten.

Helsingissä 11. päivänä helmikuuta 1998

Anssi Rauramo Antti Paasio

Gustav Björkstrand Tuulikki Kannisto Jarmo Kilpelä

Mari Kiviniemi Raimo Liikkanen Juhani Nyyssönen

Maija Perho Jarmo Rantanen Pertti Valtonen

Pekka Vennamo Jukka Wuolijoki

POSTIPANKKI OYJ:N OSAKKEENOMISTAJALLE

Olemme tarkastaneet Postipankki Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.1997. Johtokunnan ja toimitusjohtajan laatima ja hallintoneuvoston varmentama tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja pankin hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty pankin hallintoneuvoston ja johtokunnan jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain, Postipankki Oy:stä annetun lain ja luottolaitostoiminnasta annetun lain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Olemme tutustuneet tilikauden aikana julkistettuihin osavuosikatsauksiin. Käsityksemme mukaan osavuosikatsaukset on laadittu niitä koskevien säännösten mukaisesti. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää pankin hallintoneuvoston jäsenille, johtokunnan puheenjohtajalle, toimitusjohtajalle ja varatoimitusjohtajalle sekä johtokunnan muille jäsenille tarkastamaltamme tilikaudelta. Johtokunnan toimintakertomuksessa tekemä esitys tuloksen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Helsingissä 26. päivänä helmikuuta 1998

Kunto Pekkala KHT

Pekka Räisänen KHT

Tilintarkastajien Oy – Ernst & Young
KHT-yhteisö

Jorma Jäske KHT

HALLINTONEUVOSTO

Anssi Rauramo, 45

kansanedustaja, liikunnanopettaja
hallintoneuvoston puheenjohtaja

Antti Paasio, 49

professori, KTT
hallintoneuvoston varapuheenjohtaja

Gustav Björkstrand, 56

rehtori, TT

Tuulikki Kannisto, 57

johtaja

Jarmo Kilpelä, 41

finanssineuvos, KTM

Mari Kiviniemi, 29

kansanedustaja, VTM

Raimo Liikkanen, 55

kansanedustaja, YTM

Juhani Nyysönen, 48

yrittäjä, KTM
henkilöstön edustaja hallintoneuvostossa

Maija Perho, 49

kansanedustaja, VTM

Jarmo Rantanen, 50

markkinointijohtaja, YTM
henkilöstön edustaja hallintoneuvostossa

Pertti Valtonen, 49

teollisuusneuvos, DI

Pekka Vennamo, 53

pääjohtaja

Jukka Wuolijoki, 53

pääjohtaja, OTK

JOHTOKUNTA

Harri Hollmén, 48

johtokunnan puheenjohtaja, VT

Pentti Hakkarainen, 39

toimitusjohtaja, VT, KTM

Juhani Paloheimo, 58

varatoimitusjohtaja, VT
(31.5.1998 asti)

Ilkka Hallavo, 42

pankinjohtaja, ekonomi
(varatoimitusjohtaja 1.3.1998 alkaen)

Matti Inha, 48

pankinjohtaja, OTK

Peter Johansson, 40

pankinjohtaja, VTK
(28.2.1998 asti)

Maarit Näkyvä, 44

pankinjohtaja, KTM

Jussi Osola, 49

pankinjohtaja, VTK

Eero Tuomainen, 59

pankinjohtaja, VTL
(28.2.1998 asti)

Jukka Räihä, 50

pankinjohtaja, VT
(1.4.1998 alkaen)

TILINTARKASTAJAT

Tilintarkastajien Oy –

Ernst & Young
KHT-yhteisö

vastuunalaisena
tilintarkastajana

Jorma Jäske

KHT, KTM

Kunto Pekkala

KHT, ekonomi

Pekka Räisänen

KHT, TTM

Mikael Holmström

varatilintarkastaja
KHT, DE

Marja Tikka

varatilintarkastaja
KHT, ekonomi

YHTEISTOIMINTANEUVOTTELUKUNTA

Postipankin edustajat

Varsinainen jäsen:
toimitusjohtaja Pentti Hakkarainen, puheenjohtaja
pankinjohtaja Eero Tuomainen
johtaja Tuula Kantele

(henkilöstöjohtaja Kaarina Holkkola)
(johtaja Reijo Vartiainen)
(johtaja Jarmo Lankinen)

Toimihenkilöiden edustajat

Varsinainen jäsen:
pääluottamusmies Hanna Koivisto, varapuheenjohtaja
päätyösuojeluvaltuutettu Tuula Heino
pankkitoimihenkilö Tarja Lankila
pankkitoimihenkilö Marja Lamberg

(informaatioasiantuntija Helena Arovaara)
(pankkitoimihenkilö Anneli Pettersson)
(pankkitoimihenkilö Seija Lahtela)
(pankkitoimihenkilö Arja Siimes)

Esimiesten edustajat

Varsinainen jäsen:
yrittäjä Juhani Nyysönen
järjestelmäasiantuntija Jaakko Hirvelä

(palvelupäällikkö Raimo Björkqvist)
(rahoituspäällikkö Aarne Palin)

Kiinteistöhuollon työntekijöiden edustaja

Varsinainen jäsen:
sähköasentaja Reijo Koskinen

(laitoshuoltaja Sirpa Lepistö)

Henkilökohtainen varajäsen suluissa

johtokunnan puheenjohtaja Harri Hollmén
toimitusjohtaja Pentti Hakkarainen
varatoimitusjohtaja Juhani Paloheimo

YLEISPANKKI

pankinjohtaja Matti Inha

Tuote- ja palveluliiketoiminta

johtaja Juhani Vesanto

Kenttätoiminta

kenttäjohtaja Juhani Kangas

Itsepalvelut

johtaja Ari Häll

Puhelinpankki

puhelinpankin johtaja Arto Smedberg

Asiakkuuksien kehittäminen

asiakkuusjohtaja Barbro Karhulahti

Henkilöstö

johtaja Tuula Kantele

Suunnittelu

suunnittelujohtaja Pekka Kainulainen

VARALLISUUDENHOITO

pankinjohtaja Maarit Näkyvä

Henkivakuutusosakeyhtiö Leijona

toimitusjohtaja Mikko Palomäki

Leijona Rahastoyhtiö Oy, PSP-Rahastoyhtiö Oy

toimitusjohtaja Susanna Miekko-oja

Varallisuudenhoidon palvelutuki

osastopäällikkö Marko Backström

YRITYSPANKKI

pankinjohtaja Ilkka Hallavo

Markkinointi

markkinointijohtaja Ara Hopia

Yrityskonttorit

johtaja Jarmo Lankinen

johtaja Erkki Rämä

Julkisyhteisöt ja järjestöt

johtaja Pertti Mattila

Luotonannon ohjaus ja riskien hallinta

johtaja Aki Palo

TREASURY JA PÄÄOMAMARKKINAT

pankinjohtaja Jussi Osola

Trading

johtaja Risto Tornivaara

Investointipankkitoiminta

pankinjohtaja Jussi Osola, oto.

OmaisuuDENHOITO

johtaja Ari Aaltonen

Kansainvälinen verkosto ja rahoituslaitokset

johtaja Topi Vesteri

Myyntiryhmät

johtaja Matti Villikka

Prosessituki

johtaja Reijo Jokelainen

Middle office- ja kirjanpito

johtaja Riikka-Liisa Petroff

Johdon tuki

suunnittelujohtaja Jukka Tuovila

MAKSUPALVELUT, TIETOHALLINTO JA KIIINTEISTÖT

varatoimitusjohtaja Juhani Paloheimo

Yksityishenkilöpalvelut ja aluekeskukset

johtaja Reijo Vartiainen

Yrityspalvelut ja kehitys

johtaja Yrjö Sauhke

Tietohallinto

tietohallintojohtaja Esko Siik

Kiinteistöt

kiinteistöjohtaja Esko Mutikainen

Liiketoiminnan suunnittelu

suunnittelujohtaja Tapani Koskinen

BUSINESS CONTROL

pankinjohtaja Peter Johansson

Yrityssuunnittelu

kehitysjohtaja Reijo Mikkonen

Kirjanpito

talousjohtaja Matti Heikkilä

Laskenta ja varainhallinnan tuki

laskentajohtaja Jyrki Appelqvist

Tietopalvelu

tietopalvelujohtaja Markku Köykkä

Riskienhallinta

riskienhallintojohtaja Markku Pehkonen

Emu-asiat

Emu-koordinaattori Olavi Luukkonen

KONSERNIPALVELUT

pankinjohtaja Eero Tuomainen

Viestintä

viestintäjohtaja Eero Waronen

Ekonomistit

pääekonomisti Tarja Heinonen

Tekniset ja materiaali palvelut

johtaja Jouni Luotola

Henkilöstötoimi

henkilöstöjohtaja Kaarina Holkkola

Työmarkkina-asiat

johtaja Rauno Nieminen

JOHDON TUKITOIMINNOT

Ulkoinen tiedotus

viestintäjohtaja Eero Waronen

Hallinto- ja lakiasiat

hallinto- ja lakiasianjohtaja Olli Härmänmaa,

hallintoneuvoston ja johtokunnan sihteeri

Sisäinen tarkastus

tarkastusjohtaja Pertti Öman

PÄÄKONTTORI

Unioninkatu 22, 00007 HELSINKI

vaihde 0204 2511, telefax 0204 25 2608, telex 121428 psphk fi, http://www.psp.fi

YRITYSKONTTORIT

Espoon yritysconttori, Espoo
 Helsinki-Keskustan yritysconttori, Helsinki
 Itä-Helsingin yritysconttori, Helsinki
 Länsi-Helsingin yritysconttori, Helsinki
 Pohjois-Helsingin yritysconttori, Helsinki
 Vantaan yritysconttori, Vantaa
 Etelä-Savon yritysconttori, Mikkeli
 Kaakkois-Suomen yritysconttori, Kouvola
 Kanta-Hämeen yritysconttori, Hämeenlinna
 Keski-Suomen yritysconttori, Jyväskylä
 Keski-Uudenmaan yritysconttori, Järvenpää

Lahden yritysconttori, Lahti
 Lapin yritysconttori, Rovaniemi
 Lounais-Suomen yritysconttori, Turku
 Länsi-Uudenmaan yritysconttori, Lohja
 Oulun yritysconttori, Oulu
 Pirkanmaan yritysconttori, Tampere
 Pohjanmaan yritysconttori, Vaasa
 Pohjois-Karjalan yritysconttori, Joensuu
 Pohjois-Savon yritysconttori, Kuopio
 Satakunnan yritysconttori, Pori
 Seinäjoen yritysconttori, Seinäjoki

YLEISPANKIN KONTTORIT

Espoo-Espoon keskus	Hyvinkää	Kuopio	Seinäjoki
Espoo-Tapiola	Hämeenlinna	Kuusamo	Sotkamo
Helsinki-Hakaniemi	Iisalmi	Lahti	Tampere
Helsinki-Itäkeskus	Imatra	Lappeenranta	Tampere-Hervanta
Helsinki-Kaivokatu	Joensuu	Lohja	Tampere-Kauppakatu
Helsinki-Kamppi	Jyväskylä	Mikkeli	Tampere-Koskikeskus
Helsinki-Malmi	Järvenpää	Mänttä	Tornio
Helsinki-Pasila	Kajaani	Oulu	Turku
Helsinki-Pitäjänmäki	Kankaanpää	Pieksämäki	Turku-Eerikinkatu
Helsinki-Roobertinkatu	Karkkila	Pori	Turku-Portsa
Helsinki-Töölö	Kemi	Raahe	Vaasa
Helsinki-Unioninkatu	Kemijärvi	Raisio	Valkeakoski
Vantaa-Martinlaakso	Kerava	Rauma	Varkaus
Vantaa-Myyrämäki	Kokkola	Rovaniemi	Ylivieska
Vantaa-Tikkurila	Kotka	Salo	Äänekoski
Hamina	Kouvola	Savonlinna	

PUHELINPANKKI

0200 2580

Helsinki
 Kuopio
 Oulu

SIVUKONTTORIT

Postipankki Oyj, London Branch

10-12 Little Trinity Lane
London EC4V 2AA,
UNITED KINGDOM
vaihde 990-44-171-489 0303
telefax 990-44-171-489 1142
telex 894818 finbk-g
sivukonttorin johtaja Matti Hyyrynen

Postipankki Oyj, New York Branch
Postipankki Oyj, Grand Cayman Branch

153 East 53rd Street
New York, NY 10022,
USA
vaihde 990-1-212-758 8181
telefax 990-1-212-758 0011
telex 6737069 pspny
sivukonttorin johtaja Pekka Vataja

Postipankki Oyj, Singapore Branch

80 Raffles Place #52-01
UOB Plaza 1,
SINGAPORE 048624
vaihde 990-65-538 9611
telefax 990-65-538 8586
telex RS 23334 pspns
sivukonttorin johtaja Jukka Ohls
(lopetetaan keväällä 1998)

EDUSTUSTOT

Postipankki Moscow Representative Office

Molochnij Pereulok 9/14, Str. 3
119034 Moscow, RUSSIAN FEDERATION
vaihde 990-7-095-201 3714
telefax 990-7-095-230 2048
telex 413018 ppk ru
edustuston päällikkö Irene Matinpalo

Postipankki Representationskontor Stockholm

Regeringsgatan 38
S-111 56 Stockholm, SVERIGE
vaihde 990-46-8-143 645
telefax 990-46-8-203 824
edustuston päällikkö Henrik Lagerstedt

Postipankki Tallinn Representative Office

Liivalaia 14, 7th Floor
EE 0100 Tallinn, ESTONIA
vaihde 990-372-6-461 090
telefax 990-372-6-461 093
edustuston päällikkö Kurt Mikkola

Postipankki Tokyo Representative Office

Ogawamachi-Mitsui Building, 4th Floor
3 Kanda Ogawamachi 1-chome
Chiyoda-ku, Tokyo, JAPAN
vaihde 990-81-3-3293 6211
telefax 990-81-3-3293 6217
edustuston päällikkö Ilkka Pöyhönen

TYTÄRYHTIÖT

Henkivakuutusosakeyhtiö Leijona

Kaivokatu 6/6 00007 HELSINKI
vaihde 0204 25 6296
telefax 0204 25 6299
toimitusjohtaja Mikko Palomäki

MB Finance Group Oy

Fabianinkatu 23 00130 HELSINKI
vaihde (09) 131 011
telefax (09) 1310 1310
toimitusjohtaja Juhani Suomela

Postipankki Capital Fund
Management Company S.A.

Fabianinkatu 6 00007 HELSINKI
vaihde 0204 2511
telefax (09) 622 1158

Leijona Rahastoyhtiö Oy

Fabianinkatu 6 00007 HELSINKI
vaihde 0204 2511
telefax (09) 622 1158
toimitusjohtaja Susanna Miekk-oja

PSP-Rahastoyhtiö Oy

Fabianinkatu 6 00007 HELSINKI
vaihde 0204 2511
telefax (09) 622 1158
toimitusjohtaja Susanna Miekk-oja

PSP-Kuntapankki Oy

Fabianinkatu 23 00007 HELSINKI
vaihde 0204 2511
telefax 0204 25 5272
toimitusjohtaja Pertti Mattila

PSP-rahoitus Oy

Jääkärintie 4 00150 HELSINKI
vaihde (09) 17 311
telefax (09) 656 489
toimitusjohtaja Pasi Väre

PSW Kiinteistömaailma Oy

Annankatu 25 00100 HELSINKI
vaihde (09) 6122 150
telefax (09) 6122 1530
toimitusjohtaja Paavo Aunola

Suomen Tililuotto Oy**Suomen Tilirahoitus Oy**

Jääkärintie 4 00150 HELSINKI
vaihde (09) 618 700
telefax (09) 618 70411
toimitusjohtaja Kimmo Autio

Tietoleijona Oy

Tuomarilantie 19 02760 ESPOO
vaihde (09) 859 500
telefax (09) 85950 211
toimitusjohtaja Anja Ahola

